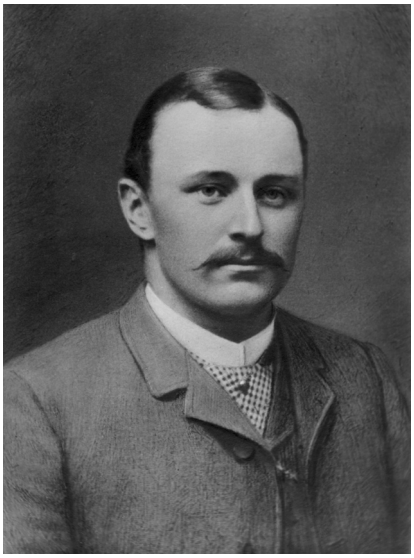

Brev från Nils och John Starbäck i Argentina hem till mamma Hulda samt systrarna Olga och Augusta 1886–1889

JOHN VAR MIN FARFAR, MEN DOG INNAN JAG FÖDDES. EFTER ATT HA SKRIVIT AV DESSA BREV UNDER ÅREN 2007 och 2008, OCH EFTER ATT HA SETT MÅNGA FOTON SOM HANS SYSTER OLGA TAGIT GENOM ÅREN, KÄNNER JAG MIG ÄNDÅ GANSKA BEKANT MED BÅDE HONOM OCH NILS.

Örebro den 22 maj 2008

Barbro Blixt

Barbro Blixt född Starbäck

Avskrifter av brev skrivna av Nils Starbäck, 1863-1887 och Jonas Starbäck, 1865-1934, till morbror Lars Hallgren, mamma Hulda och systrarna Olga och Augusta:

Köping d. 12. Juli 1886
Bästa Morbror och Moster
Det käns riktigt svårt att, då man som jag glädt mig åt att få komma till Kungsgården, behöfva genast skrifva återbud, som jag nu måste. Händelser hafva nämligen här inträffat, som göra min Kungsgårdsresa omöjlig. Vi hafva nämligen för att söka skaffa det något bättre för John här talat allvarligt med morbror Alfred om honom, men har dervid ett sådant uppträde egt rum, att det knappt kan beskrifvas och efter hvad som å ömse sidor yttrats är det omöjligt för John att längre stanna hos honom. Att få en annan plats för honom är mycket svårt om ej omöjligt, då han egentligen ej kan nog för att kunna åtaga sig en bokhållareplats. Då dertill kommer att framtiden både hvad helsan beträffar och i andra afseenden är mycket mörk för mig, hafva vi beslutat att med det snaraste resa till Syd Amerika, der jag på min resa var, der vi säkert kunna finna vårt bröd och der jag kan ha mer hopp om att få lefva än i Sverige. Mormor o Mamma gilla våra planer och så snart vi blifva i ordning gifva vi oss af. Det är mig sålunda omöjligt att komma till Kungsgården i sommar; kanske kommer jag aldrig mera hvarken dit eller till Sverige. Jag tackar derföre ännu en gång för eder vänliga inbjudning och beklagar blott att jag ej skall kunna komma.

Vi skrifva snart mera för att närmare underrätta om hvad som förefallit och tiden när vi komma att afresa. Nu hinner jag blott med många helsningar kviteligen teckna

Eder tillgifne
Nils Starbäck.

Nedan avskrift av tidigare gjord avskrift. Originalet finns ej kvar.

Som jag eger ett svenskt brefkort, för hvilket jag i utlandet ej har bruk, använder jag det att sända moster Lydia, morbror Lars och kusinerna min afskedshelsning. I kväll reser jag med nattåget. Det käns nog svårt att skiljas från Mamma och alla andra, men nöden har ingen lag. Farväl Eder Nils Stb. Helsa Anna PS

Lybeck 30 Juli 1886
Ä-e Mamma!
Nu är vi lyckligen i Lybeck efter tvenne dagars temligen stormig resa, båda voro vi sjuka, ehuru ej så mycket. Resa kl 1.10 till Hamburg.

Vi må bra och ha gladt humör å hoppas detsamma om mamma och eder alla der hemma. Farväl

din Nils.

Älskade Mamma!

Sedan den 30de lyckligen i Hamburg skynda vi att innan vi ge oss af på den långa färden sända en helsning till hemmet. Hittills har allt gått oss väl i hand och se vi med förtröstan mot framtiden, hända hvad som hända vill. Båten, som vi skola resa med afgår i natt kl. 2 först, så att vi fått vara hela Söndagen äfven i Hamburg. Vi bo på hotel, då Öström ej kunde taga emot oss båda. I Hamburg hafva vi mått godt och icke sett på styfvern allt för mycket, då vi på båten komma att antagligen få det mycket ruskigt, full som den är med passagerare. Vi hafva köpt oss jägerskjortor i Hamburg och jag mig äfven en hatt, annars just ingenting. I går voro vi med Öström och några tyskar på en utfärd till en plats utanför Hamburg, der vi åto middag och hade på det hela taget en mycket angenäm dag och kväll. I det vi hoppas att på Madeira få mottaga bref hemifrån sluta vi nu för denna gång, då icke mycket är att skrifva om. Adjö adjö älskade mamma och systrar, mera framdeles lefven alla väl önska dina gossar Nils och Jonas. **[John fortsätter på samma brevsida:]**

Älskade Mamma!

Uti Hamburg är det ganska bra, en mycket fin stad tycker jag jag håller ibland på och öfvar mig med tyskan, om de bara talade något saktare så gick det väl an, men de sladdra så vådligt. I förgår voro vi och sågo på djurena i Zologiska trädgården hvilket var mycket roligt. Resan öfver blir allt ganska svår, men det får väl gå jag tror nog bara man får vara på sjön ett par dagar så tror jag att man blir van många helsningar till alla från mammas son

John Starbäck.

Ombord å ångaren "Ceara", liggande fram å stup å fårkätten.

Oceanen den 10de Aug.

Älskade mamma o systrar!

Som jag i mitt bref från Hamburg berättade stego vi först den 2dra Aug. kl. 11 på kvällen ombord. Vår hytt är som halfva Allans rum med sängplatser för 10 personer, men lyckligtvis äro vi ej mera än sex i den, så att luften är ej alltför "tjock". Vi afseglade kl. ¼4 på morgonen och då vi vaknade vid ½8 tiden gungade vi på Elben utanför Cuxhafen. Nu gälde det att få frukost innan vi utkommo i Nordsjön och blefvo sjösjuka. Vi packade upp våra pytsar och erhöllo hvars en kopp tjockt kaffe med surt och hvitt bröd. Det smakade väl enkelt efter hvad vi varit vana vid hemma. Så kom sjösjukan, som för mig en-

dast bestod i en enda uppkastning, men för John var den litet svårare att bekämpa. Dock nu äro vi bägge krya som fiskar och längta blott efter att så snart som möjligt få lemna ångbåten och komma till Buenos Ayres. Det är minsann stor skilnad på akter och fördäck ska mamma tro och i början kändes det värst. Maten består af ofvannämda frukost kl. 8 f.m., middag bestående alltid af samma saker dålig buljong (något liknande tisdagssoppa) till soppa och det urkokta köttet till kötträtt med potatis serverades kl. ½12. Qväll kl. 6 bestående af the med samma tilltugg som på morgonen. Inte blef man hvarken fet eller mätt af den födan inte, och innan vi lyckades inrätta oss på ett bättre sätt tyckte vi allt det kändes lite kusligt, när det evigt samma alltid kom på bordet (bord var då dumt sagdt, ty maten serverades på däck och man intog den sittande eller liggande i en så fantastisk stälning som möjligt) Nå ja detta var ju endast de första dagarne och nu ha´ vi det bra. Vi ha´ nämligen med 30 mark mutat kocken och [**fortsättningen saknas**]

Buenos Ayres, Hotel Scharrenweber 4de Sept 1886. kl. 7 f.m.
Älskade Mamma och Systrar,
Efter en på det hela taget lycklig och snabb, om ock ej egentligen angenäm resa äro vi nu ankomna till Buenos Ayres, der vi sökande plats vistats sedan den 31 Augusti, då vi ankommo. Att vi ej genast skrefvo hade sin orsak deri att vi om möjligt ville i vårt första bref kunna berätta att vi hade plats och anslogo vi en vecka till sökandet derefter, men hafva vi redan efter 5 dagars sökande båda erhållit arbete. Närmare härom längre ned. Nu vill jag först tala litet om resan och lifvet ombord. Vi voro omkr. 20 st. 3dje klass passagerare, deribland 3 fruntimmer. Alla möjliga yrken voro representerade 1 djurläkare, 4 lithografer, landtbrukare, maskinister, eldare, målare, sömmerska, kock, slagtare o.s.v., bland passagerarne voro äfven tvänne andra svenskar. Vi voro indelade i två s.k. backlag, styrbords o babords back. Till den back dit vi hörde räknades äfven fruntimren. Vi lågo i temligen trånga hytter, med plats för 12 i hvarje hytt, men var det i vår hytt lyckligtvis ej mer än 6, damerna lågo för sig. För hvarje dag var en af oss s.k. "backmästare". Hans göromål voro följande. Kl. 7 skulle han stiga upp, diska kaffekitteln och hemta kaffe hos kocken, socker bröd och smör hos proviantmästaren, kl. 12 skulle han hafva servisen d.v.s. 3 stora kopparskålar i ordning, samt hos kocken hemta soppa, kött och potatis, sedan skulle åter diskas och kl. 6 skulle te´ bröd och smör åter hemtas. Matbord funnos icke, utan vi åto på däck på förluckan, liggande eller halfsittande på däcket. Kl. 5 e.m. fingo vi vårt extra mål i kockens hytt. Vi stodo mycket bra ut med resan som emigranter och äro vi glada att vi så reste, ty nu ega vi rätt mycket penningar öfver i reserv,

hvilket vi annars ej haft. Att det bland en så hoprafsad samling af medpassagerare ej gick så fint till faller af sig sjelf och skämtet var ofta groft nog, men blefvo vi lyckligen förskonade för några oangenämheter. Hvad nu resvädret beträffar var det utmärkt, på långt när ej så hett som när jag sist passerade Atlanten, storm hade vi blott en gång och mycket lindrigt. Men en morgon hände oss en olycka. Vi hade om natten sofvit vid öppna fönster; på morgonen hade sjön blifvit mycket högre och - pluffs vaknade vi vid att en våg slog in genom fönstren och genomdränkte bäddar kläder och samtliga passagerarne; nu vardt det ett springande utaf, för att rädda sina tillhörigheter och såg det lustigt ut att se de blöta springa omkring i bara skjortan på däck för att söka en torr plats åt sina saker.

Vår helsa var under hela resan utmärkt, jag hade blott sista tiden litet reumatisk värk i knäna, men har den bättrat sig då jag kom i land. Vi anlände till B.A. den 30de på e.m.. Vi togo först in på Hotel del Norte, ett skapligt bra hotell ehuru af sekunda klass, der vi ville stärka oss efter resan, hvilket snart var gjort, och dagen derpå gingo vi på jagt efter plats, men var det minsann svårt göra, ty inom handelsfacket är här i staden öfverflöd på biträden och kan man ej tänka på att få plats utan att kunna fullständigt tala spanska, hvilket jag ej törs säga att jag gör ehuru jag godt kan göra mig förstådd. Jag sökte derföre plats som laborant på laboratorium, som biträde åt landtmätare eller som apoteksbiträde och hade väl kanske med tiden lyckats få en sådan plats, ehuru det är ovisst, då ju äfven dertill fordras spanska perfect; och hade det i så fall varit tråkigt för John att komma på en plats bland vildt främmande människor och utan ringaste språkkunskap. Man hade rådt oss att först vistas på landet en tid och landtbruka för att lära oss språket och sedan återvända till staden och söka förtjena schaber och tack vare härvarande sv. konsuln lyckades vi erhålla plats båda på samma ställe hos en svensk, (Herr Kling) hvilken eger en stor Estanzia (landtgård) långt ute i vildmarken på gränsen till indianområdena. Vi antogo platsen med nöje då Kling tycktes vara en mycket hygglig ung man och rekommenderades oss af konsuln. Våra vilkor äro just ej lysande, men är ju största fördeln att vi på detta sätt fortast lära oss spanska. Vi bekomma allting fritt och ungefär 55 kronor sv. mynt hvardera i månaden, men är en sådan lön på landet, der man har svårt att använda penningar ju rätt bra och hoppas vi kunna "lägga af" om ej mycket dock något för framtiden. Dessutom, om vi visa oss dugtiga, ha vi löfte om förhöjning i lönen, detta belopp (55) bestämdes blott för första månaden. Det arbete vi komma att förätta blifver vanligt landtbruksarbete plöja, så, skörda, köra, rida etc.

och är det ej så ansträngande. Kling sjelf är äfven (eller rättare har varit) bröstsjuk, men mår utmärkt bra af arbetet och hoppas jag detsamma angående mig sjelf. Mera få vi omtala, då vi tillträdt våra platser och försökt oss på arbetet. Vi resa från Buenos Ayres i e.m. kl. 6. Tack för Mammas bref, som vi erhöllo, då vi ankommo hit, men som vi i förra brefvet sade foro vi ej öfver Madeira, så att mammas andra bref väl ligger qvar der. När Mamma får detta bref, så svara snarast möjligt under följande adress: Senor D. Nicolas Starbäck, Pique, F.C.S.,Provincia Buen. Ayres, Republica Argentina, Syd Amerika. Nu lemnar jag plats för John att äfven skrifva några rader och slutar mitt bref med många helsningar till slägt och vänner mest helsas Mamma och systrarne af Eder Nils.

Kära Älskade Mamma!
Tusen sinom tusen tack för mammas bref det var så oändligt trefligt få höra något hemifrån när man är så långt borta. Den första tiden på ångbåten tyckte jag det var bra konstigt, det var ingen ordning men efter hand vande jag mig vid det så det gick ganska bra. Vis a vis maten så, kaffe drack jag nästan aldrig, utan mjölk eller grädde och så mycket grumligt, äfvenså det jag mest af allt saknade på resan var mjölk men då jag ett par veckor varit ombord försvann så småningen saknandet efter mjölk och nu saknar jag det ej alls. När vi först kommo iland sågo vi en massa af folk Negrer, negrinnor, italienare m.m. de som se mycket otäcka ut så är det en sorts karar som kallas för "Gautcho" klädda i en sorts filt som går från halsen ned till knäna ett brettd läderbälte höga stöflor och en slokhatt de äro en del herdar en del gå bara omkring och lura folk med spel eller dylikt men här är i allmänhet fina toaletter fruntimren äro så fina som de allra finaste pariserskor de hafva i allmänhet skrikande toiletter. Vi togo som sagt in på Hotel del Norte det första vi sade till om var 2 glas mjölk hvilken kom directe från kon ty här gå karar ikring med ett par kor och 2 kalfvar så mjölkar de kon om det är någon som vill hafva mjölk. Rummet på det hotellet var ganska bra och maten var alldeles för mycket kl. 8 tiden kaffe med bröd och smör (mjölk till kaffet) kl. 12 lunch god soppa sedan en sex (6) rätter mat korf, stek, tunga, pudding och mycket mat som jag inte en gång visste hvad det var. ½ butelj rödvin till hvarje person och så sist kaffe middag kl. 5 till 7 ungefär lika som lunchen 6 à 7 rätter mat vin och kaffe nog hade det varit bättre om man hade fått bara 2 rätter mat och hade fått det billigare på detta hotel kostade det 2 pesos pr dag allting inberäknadt der bodde vi tre dagar vi gingo hela dagarna gata upp och gata ner sökande efter plats men alltid frågades kan ni spanska, jag har sökt be-

tjentplatser på flera ställen men har ej lyckats. Så när vi ej kunde få någon plats så tyckte vi att vi skulle flytta till ett billigare hotell ett tyskt som heter Scharrenveber ett mycket litet rum osundt och om det var loppor på det andra hotellet så här är det alldeles vådligt vägglöss råttor får man heller inte genera sig för jag ligger och rifver mej till dess jag blir så trött så jag somnar men det gör ingenting bara man blir van dervid så känner man dem ej jag mår utmärkt bra och maten är på detta ställe ungefähr detsamma som på det andra lite sämre service men det här kostar blott 1 pesos o 30 centavos. I går som Nils skrifvit om så fingo vi af en händelse plats och jag är mycket glad deråt ty att gå ingenting göra ledsnar man snart på och så att vi hafva plats på samma ställe är alldeles utmärkt bra det som för mig på nya stället blir svårt som jag tror blir spindlarna stora som en 5-öring med långa ben ludna och giftiga samt heter Tarantel men Herr Kling vår principal finner sig alldeles utmärkt bra är blott 21 år gammal och när han finner sig bra så hoppas jag vi skola göra det med då han är svensk och hvad jag tyckte af fin härkomst. Hoppandes vi komma att trifvas slutar jag mitt bref med många många helsningar till alla alla men mest till mamma och systrarne

mammas John.

I två marginaler har Nils skrivit "Skrif lite skvaller från Köping m.m. i nästa bref" samt "Afråd alla svenskar att resa hit, som ej kunna spanska flytande, om de resa hit för att söka kontorsplatser, annars är allt arbete bra".

Pigüe 12/9 1886

Bästa Morbror Lars,

Efter något mera än en månads lycklig resa befinna vi oss nu vid målet, i Argentina. Vid vår ankomst till Buenos Aires började vi genast söka oss platser, men mötte oss genast svårigheter, till följd af att vi ej voro spanska språket mägtiga. För mig hade det kanske gått att få plats som kemist eller landtmätarebiträde, men för John blef det svårare, då han ju ej känner annat språk än modersmålet. Då vi i alla händelser ville stanna tillsammans och om möjligt få arbete på samma ställe och då man rådde oss att en tid vistas på landet eller "el campo", som man här säger stannade vi blott 4 dagar i B.A.s, hvarpå vi antogo plats som biträden hos en ung svensk kolonist, Herr Kling (bördig från Göteborg),hvilken eger jord i en af de ytterst belägna kolonierna liggande ungefär midt i södra delen af Argentina på höjden av Bahia blanca. Kolonien är fransk och få vi här utmärkt tillfälle, att dels fullständigt lära oss spanska, dels jag att förkofra mig i min franska.

Jorden som Kling eger brukas af honom och oss jemte en inföding som biträden. Våra vilkor äro långt ifrån lysande, men vi äro mycket nöjda, vi ha´ allting fritt jemte ungefär 55 kr. hvar i månaden. Kling och vi bo tillsammans och behandlar han oss mer som kamrater och vänner än som tjänare. Vårt arbete o vår dagordning är som följer: kl 6 stiga vi upp, då den som har turen att vara kock kokar frukosten (Maté med bröd). Derefter arbetas med plöjning eller annat landtarbete till 11, då vi med häst draga vatten ur den 108 fot djupa brunnen 1½ timme, derefter är middag till 2 bestående af god och regel mat (utmärkt kött och köttsoppa, derefter arbete till 6, kvällsmat maté biffstek m.m. och kl 7 ligga vi vanligen. Vi bo i zinkhus och ha´vi det mycket trefligt inrättadt i alla afseenden. Att rida som riktiga "Gauchos" i mexikansk sadel (Ribao), kasta lasso och bolas lära vi oss dagligen. Om Ni sågo oss huru vi gingo klädda skulle Ni knappas känna oss. På fötterna ha´ vi höga ogarfvade ridstöflar, byxorna bestå af s.k. "Bombachos" vida som fruntimmerskjolar, lägg dertill en bred lädergördel, hvarur skaftet på en revolver o en dolk sticka upp samt öfver axlarne en vid "poncho" och ni kunna tänka eder huru vi ta´ oss ut. Osäkert är här inte, men vi bo för nära indiangränsen för att icke alltid vara beredda på försvar dels mot indianer, dels mot de kanske ännu vildare gauchos. Detta om vårt "leben und lassen" här nere. Egentliga ärendet med mitt bref är nämligen att bedja morbror uträtta en komission åt oss. Pampas och bergen här omkring vimlar nämligen af vildt och vilddjur hvarför vi beslutat att skaffa oss hvars en bössa för att dels kunna skaffa omvexlingen i matsedeln, dels för att roa oss med jagt på det farligaste rofdjuret här, det sydamerikanska lejonet, "puman". Bland faunan här förtjenar föröfrigt nämnas: rådjur, harar, s.k. "biscaccias" en art gnagare, räfvar, fogel i oändlighet såsom, strutsar, flamingos, o.a. vadare, änder (den rödhufvade bland andra) två arter rapphöns m.m. m.m. Härifrån sänder jag till morbror en vexel på ett engelskt hus (hvilket kan jag ännu ej säga) å £ 10 sterling, hvilken jag genom härvarande sv. konsul låter köpa i Buenos Aires och hoppas jag den kommer till morbror samtidigt eller något efter detta bref. För dessa 10 pund eller 180 kr. beder jag morbror köpa tvänne Huskvarnagevär kal. 12, dubbelbössor, (med om möjligt venstra pipan trångborrad) med tillbakaspringande hanar o centralantändning samt med om möjligt korta pipor. (Alldenstund man nästan alltid rider på jagt.) Jag har i Sverige sett ungefär sådana bössor, hvilka kostat 65 kronor. För öfrigt lemnar jag åt morbror att ändra eller annorlunda bestämma bössornas konstruktion om morbror tycker att de som jag vill ha´ dem ej blifva lämpliga. Dyrare än 75 kr st. har jag ej råd att betala dem. Om lösa studsarpipor till en af

bössorna ej skulle kosta mer än c^{a} 20 kr. beder jag morbror äfven anskaffa sådana. För de öfverblifna 10 kronorna beder jag morbror slutligen köpa och sända 1. fullständig ladd o stukningsapparat jämte knallhattsinsättare. Skulle nu ej lösa studsarpipor kunna erhållas beder jag morbror för de i så fall öfverblifvande 20 kr. att köpa tvänne patronkök (bältkonstruktion med patronfickor på sidorna af plåt och af sådant der brunt engelskt tyg, då de af läder väl ställa sig dyrare). Skulle de sända penningarne ej räcka utan sakerna ställa sig något dyrare, beder jag morbror låta mig veta beloppet, så skall jag på ett eller annat sätt låta tillställa morbror summan. Skulle åter något blifva öfver, beder jag morbror köpa några svenska böcker eller tidningar och inpacka jämte bössorna. Bössorna skola sändas: Gustaf Linder, firma Gustaf Holm et C^{ni} Göteborg, hvarifrån de komma att sändas till oss tillsammans med en sändning åt vår principal, så att frakt o.d. behöfver morbror endast betala till Göteborg. Slutligen beder jag Morbror att Morbror innan bössorna afsändes skjuter ett par skott med dem och låter krutsmutsen sitta kvar, samt repar litet vårdslöst på kolfven med en knappnål, då vi slippa betala tull emedan bössorna då kunna sägas vara begagnade. Bedjande Morbror om ursäkt för allt besvär vi genom vår komission förorsaka, förblifva vi med många helsningar till moster Lydia och kusinerna

Morbrors tillgifne brorsöner Nils o John.

P.S. Vexeln innesluter jag här i brefvet, då jag har lyckats anskaffa den på annat sätt än hvad jag först tänkte. P.S. Min såväl som Johns helsa är utmärkt och har jag hvarken hosta eller håll, trots det mången gång ansträngande arbetet, men det är arbete i luft, som kommer nerblåsande från Cordillererna och den är frisk och ren, som hafsluften. D.S.

Pigüe den [**saknas**] Sept. 1886

Älskade Mamma!

Efter slutadt arbete för idag, vill jag skrifva litet om huru vi hafva det på det nya stället, våren har nu kommit här efter en ganska kall vinter ända upp till 10° kallt jemte något snö men vintern här varar ej så länge, det har i dag varit så varmt, som en den varmaste i Sverge. Som vi i vårt förra bref från Buenos Ayres skref, så lemnade vi den staden kl 6 på aftonen den 3 Sept. foro med järnväg hela natten tills kl. 2 andra dagen då Kling var oss till mötes. Klings ställe ligger ungefär 3 fjärdingsväg från järnvägsstationen Pigüe, vi åkte så upp med en oxvagn med våra saker på. Boningshusen här bestå af Zinkplåt, Kling har 2 stycken ett som vi bo uti och ett som användes för att koka uti, det som vi ligga uti är afdeladt uti 2 rum det ena som salong och det andra som sängkammare. I sängkammaren ligga alltså Kling Nils och jag de första nätterna var det ganska kallt men har nu

börjat blifva något bättre, vi ligga i tältsängar med halmmadrasser och fårskinn uti på långväggen ett skrifbord med böcker på och der sitter jag nu ock skrifver. I andra huset är det ej något golf en stor öppen murad spis der maten kokas, till bränsle användes torkad kodynga, alldenstund det ej finnes något annat som kan brännas, buskar eller träd finnes här ej på nämre håll än 20 dagsresor med hästar det går utmärkt bra, bara inte vinden är så att det ryker in ty då är det lite förargligt, till det andra huset är det tillbyggt en liten kammare af jord der en peon (dräng) ligger han är fransman och för resten en hygglig karl. Vår dag börjar sålunda kl 6 gå vi upp då den som är kock (vi Kling, Nils och jag tura näml. om att vara det) genast går öfver till köket sätter på en sorts té (Maté), ganska godt sedan gå 2 utaf oss selar på oxarna hvilket är stor skilnad mot i Sverge oxarna äro ej vilda men mycket svåra att sela af och på enär de kanske gått 5 à 6 år som de ej sett en människa förr än de fångades, körs ej med tömmar utan med en sorts långa bamburör med hvassa spikar uti som man går en på hvardera sidan sticker dem ett tag och så ropar dem i namn. De andra 2 gå och halar upp vatten ur den 112 fot djupa brunnen, vattnet drages upp med en häst vid hvilken en lina är fastgjord på hästryggen sitter en och motar på hästen den andra passar på när hinken kommer upp och tömmer den i hoarna efter vattendragningen bruka vi gräfva i trädgårdslanden eller något annat arbete, de som plöjer hålla på tills kl. 12 vi äta middag (sopan kokas sålunda, vi hälla i en kittel vatten lägger deri ett stycka kött, skalar potatis och lägger i makaroner sallt och peppar när det är kokt lägges köttet opp på ett fat, man äter buljongen först sedan köttet soppan är mycket god äfvenså köttet ofvanpå drickes kaffe så är middagen kl. ½2 börjas åter arbetet så plöjes till 4 eller ½5 då vi åter dricka kaffe och doppa Galjetas uti en sorts bröd rätt goda de likna ungefär våra smörbrön kanske ej fullt så goda kl. 6 äta vi biffstek, dricka Maté och äta Galjetas kl. 7 gå vi merendel till säng Kling är en mycket hygglig karl 25 år gammal han behandlar oss inte alls som drängar utan mera som vänner och kamrater, drack duskål med oss andra dagen, han har varit i alla land så godt som, i Sveitz var han sista året emedan han som Nils har ondt i lungorna klimatet där skall vara alldeles utmärkt bra för lungnsjuka han har vidare varit i London, Paris, Hamburg med flera ställen talar tyska, engelska, franska och spanska flytande hans föräldrar bo uti Göteborg bland andra saker om honom vill jag i förbigående nämna att han hvarje dag läser i bibeln, samt i en bok dagliga betraktelser. Vårt arbete är ej svårt och vi stå åtminstone hitintills rätt bra ut med det vis à vis betalningen så är ju den jemförd med betalningen i Sverge mycket bättre, vi hafva 15 pesos uti månaden hvilket uti svenskt mynt ungefär gör 55 kr., och

allting fritt det är ju ej så litet på landet då man alldrig är i tillfälle att göra af med ett öre undantagandes på Söndagarne då vi ibland rida ner till Byn Pigue. Vi hafva skaffat oss passande kläder för vårt arbete höga ogarfvade stöflor, när det blir varmare en sorts skor (alparigattas) utaf tyg sulorna gorda af rep vidare byxor vida som fruntimmerskjolar (bombachus) så ett bredt läderbä[l]te (teriador) der vi hafva våra revolfrer och knifvar så gå folket klädda här inte för att vi ännu behöft bruka våra vapen men det kunde hända att det kom någon Guatcho eller Indian å då är det bäst att ha´ vapen till hands. Jag trifs mycket bra här det är lite ovant när man som vi nu kommit från de stora städerna Stockholm, Hamburg, Buenos Ayres, och varit vana vid att se mycket människor runt omkring oss och nu inte mer än vi fyra här jemte några grannar här tyst och stilla öfverallt undantagandes fåglars skrik om qvällarne samt en hoper andra djur. Nu slutar jag mitt bref med många helsningar till Eder alla från mammas son John.

Älskade Mamma och systrar.
För att samtidigt med Johns´ bref Ni äfven skola få höra litet om mig vill jag skrifva några rader, men har jag ej mycken tid på mig så här på blanka hvardagen.

Först litet om helsan. Jag har sedan min afresa från Hamburg o tills dato kändt mig utmärkt stark o välmående trots alla strapatser, hvilka upprigtigt sagdt ej varit små. Luften här på landet måtte vara utmärkt sund, ty jag känner mig lätt om bröstet alltid äfven då det är mycket kallt och det har det varit här ända sedan vi kommo till Kling. Hvarannan natt närapå ha´ vi frost och då vi ligga i ett oeldadt zinkhus ha´ vi lika kalt ute som inne; flera nätter ha´ vi haft tumstjock is på vattenspannen som står i rummet. Men jag ligger väl inbäddad i fårskinn och mår ej alls illa tvärtom. Appetit har jag och äter glupskt af den enkla, men sunda och närande kosten, derför är jag också stark som en bjesse och Ni tror mig väl knappt, då jag omtalar, att jag utan att känna mig ansträngd kan plöja eller harfva i åtta timmar på dagen. I förgår bar jag trenne tunnsäckar fulla med kospillning (vårt bränsle) ungefär ½ fjerdingsväg. Och i går red jag på 1½ timme nära 8 kilometer. Och allt detta utan att bli andfådd, få hjertklappning eller känna något annat obehag.

Herr Kling har varit sjuk ett par dagar nu och då var det tråkigt, ty intet ville gå som det skulle, då han icke var med och i synnerhet gårdagen var en riktig olycksdag. Peonen (drängen) och jag skulle harfva, men oxarne skenade för oss, så att vi istället för att harfva 5 timmar blott kunde harfva 1½, då middagen sedan kom utbröt eld i gräset på betes-

marken (s.k. präriebrand[)] och måste vi alla i kolonien ut man ur huse för att med våta fårskinn o säckar söka begränsa elden och lyckades det till kl. 4. Då red jag ner till byn ett ärende och undertiden skulle John o Peonen plöja, men hade de knappt plöjt en halftimme förr än plogkedjan gick sönder. Derefter började det åter brinna i gräset och skulle peonen rida till byn efter mera folk för att släcka, men söp han sig antagligen litet pirum i byn red vilse i mörkret på hemvägen och störtade med hästen öfver ett staket; hästen sprang (kom först i dag på morgonen tillrätta, utan betsel) och sjelf slog han sig rätt illa samt förlorade hatten, men sedan var det icke mer olyckor den dagen som rigtigt var en Tycho Brahedag. I dag är herr Kling åter frisk och hoppas jag allt åter då kommer i sin jemna gång igen. Sådant är nybyggarlifvet, besvärligt och farligt i många afseenden, men såväl John som jag finna oss väl deri då det ju endast är tills vidare. Våra framtidsplaner gå nämligen ut på att då vi varit på landet här en C^a^ 10 månader och kunna språket återvända till Buenos Aires eller annan stad här, der dels förtjensten är bättre, dels större bekvämligheter stå att erhålla. Våra "affärer" befinna sig i bästa skick och ha´ vi t.o.m. haft råd att till morbror Lars sända 180 kr. för att köpa oss bössor, hvilket man väl behöfver här ute i vildmarken. Af våra medförda penningar ha´ vi L.10 sterling hvar i behåll, hvilka vi mot 7 procents ränta insatt hos koloniens directör, så att om (hvilket vi icke skola hoppas) något skulle inträffa, som skulle nödga oss återvända till Europa, så ha´ vi respengar åtminstone ända till Hamburg.

Det tråkigaste här ute är att vi icke veta mycket om den yttre verlden och så sällan kunna få underrättelser hemifrån. Jag undrar hvad mina vänner skola säga, då de höra om vårt lif härute, Lindeström förvånas nog öfver att jag gett mig till rent ut sagdt bonddräng, men med hans och mina åsigter, så ligger icke så litet behag äfven i det yrket, ty det är ett arbete hvars nytta icke gerna kan betviflas.

Helsa emellertid alla slägtingar och vänner och varen sjelfva hjertligen helsade af eder starke o friske

Nils Starbäck

P.S. Skrif alltid genast, då bref från oss kommer. Försök en gång för ro skull att sända oss Dagens Nyheter för en vecka, slå ett starkt gråpapper ikring, men så att tidningarne sticka fram litet så der [teckning] och skrif följande adress: Senhor D. Nicolas Starbäck, Colonia frances: Piqüe F.C. del Sud Provincia Buenos Aires, Republica Argentina, Syd Amerika.

Pigüe den 3^dje^ Oct. 1886

Bästa Morbror Lars,

Den 22 Sept. afsände jag från Buenos Aires ett bref till morbror med en innesluten vexel à 246 francs (ej 10 L. st., som jag i brefvet

skref, emedan litet afgått af de 10 punden till omkostnader vid köpet af vexeln). Har detta bref framkommit? Om ej så är fallet, sänder jag härmed secundavexeln på det morbror må på den kunna lyfta summan, för hvilken jag beder Morbror uträtta en liten komission åt John o mig, den nämligen att köpa oss tvänne jagtgevär (Huskvarna, dubbelbössor, centralantändning, kal. 12, eller hur morbror sjelf tycker att de böra vara konstruerade för den mindre jagten). Om lösa studsarpipor kunde erhållas till en af bössorna vore utmärkt, emedan tillfälle till lejonjagt finnes. Bössorna skola sändas till: Gustaf Linder, firma Gustaf Holm et. C^ni^ Göteborg, hvarifrån de sändas till oss tillika med en sändning till vår principal. I mitt första bref har jag varit utförligare och hoppas jag det kommit fram och skrifver jag detta blott som nödfallsutväg, om bref o 1^sta^ vexel skulle hafva förkommit. Emellertid förblifver jag Morbrors tacksamme o tillgivne Nils Starbäck.

P.S. Att man på banken af misstag skrifvit A.J. Hallgren i stället för L.J. kan väl icke betyda något, då morbror ju är känd såväl i Stockholm som annorstädes.

Pigüe d. $\frac{10}{9}$ 1886

Älskade Mamma!

Nu har åter nära 3 veckor förflutit sedan vi senast läto höra af oss, men vi ha´ ej mycket godt om tid här, ty när arbetet är slut kl 7. om kvällarne smakar det så skönt att riktigt få hvila mig och krypa till sängs, att man hellre gör det än allting annat. I dag har jag min lediga söndag d.v.s. jag har intet annat att göra än att se efter att hästarne (11 st) o oxarne (9 st) hålla sig på egorna o ej gå i grannarnes säd. Gå de dit, hvilket väl händer ett par gånger dagligen måste jag rida efter dem och mota hem dem igen, men de gå vanligen rätt snällt, hvarför jag har tid att språka litet med mamma o syskonen.

Såväl John som jag må utmärkt godt, jag bättre än någonsin, hemlängtan ha´ vi icke, men trifvas i stället utmärkt här med lifvet som kolonister, det är närapå som att ligga ute på Malmön o fiska och sköta hushållet sjelf som i somras, blott litet mer arbete, det är gifvet. Den svåra kölden jag talade om i förra brefvet är nu öfver och dagarne äro nu mycket heta, så heta att skinnet riktigt brännes upp på halsen i bland. Vi äro nästan ständigt hemma, John har på hela tiden vi varit hos Kl. ej lemnat gården; han är ännu ej nog sadelfast ryttare för att rida längre turer och går gör man aldrig här ute på Pampas. Ett par gånger har jag varit nere i byn Pigüe och äfven några andra längre ridturer har jag gjort men det är ej just mycket att se här, slätter öfverallt, men det kan vara roligt att se huru de andra kolonisterna har det. En dag var jag till en irländare Mr. Campion, der jag undfägnades med mjölk, hvilken dryck jag icke smakt sedan den 2^dr^ Aug. i

Hamburg, - det smakte skönt. Snart få vi en ko här och då kanske man kan få njuta af den härliga drycken litet mera. Höns få vi äfven snart o således äfven ägg, hvilket blifver en välkommen omvexling i matsedeln, som ehuru alltid något enahanda, dock är utmärkt, ty all mat kryddas med den härligaste appetit, orsakad af arbetet, den sköna luften och det friska lifvet. Bruna ha´ vi redan blifvit och händerna ha´ inga frökenfingrar mer, men här är en valkig hand bättre än en putsad o fin, ty den visar att man arbetar och arbetet aktas här och betalas, hvilket icke är fallet hemma. Mest språka vi här om hemmet och undra om så många saker, hvilket mamma väl kan tänka sig och när John o jag gå vid plogen eller harfven i solgasset, så äro våra tankar alltid hemma hos eder och vi språka om eder och göra upp luftslott för framtiden. Helst tror jag vi skulle vilja skrapa ihop så mycket pengar att vi kunde köpa oss land här och bruka det tills vi förtjent så att vi kunde lefva i Sverige på någon liten egendom, få se om det kan lyckas, utsigterna som köpmän här äro mycket dåliga i dessa tider men land är billigt och afkastningen mycket god. Den som lefver får se; i alla händelser är jag så nöjd med det arbete och den förtjenst vi ha´ här att jag mycket väl skulle kunna fortsätta dermed i 10 år, hvilket dock icke ingår i våra planer, ty att en gång återkomma till hemlandet förblifver alltid målet för våra sträfvanden och i de förhållanden att vi kunna finna vår goda utkomst i Sverige. Nu längta och vänta vi mycket på bref från hemmet och för all del skrif snarast möjligt efter sedan bref från oss ankommit. Efter våra bössor som vi skrifvit och bedt morbror Lars skaffa oss längta vi äfven; de komma väl lagom fram som julklapp. John är i dag kock och säger att han icke har tid att skrifva ty han måste passa på steken och jag skall nu gå öfver och hjelpa honom litet. Husbond är i byn o vi äro ensamma hemma. Derför farväl måtte såväl Mamma som systrarne må lika godt och vara lika friska som vi det önskar Mammas son

Nils.

John sänder sina hjertligaste helsningar; han skrifver nog nästa söndag kanske, då han är ledig.

Pigüe den 16 Oktober 1886.

Älskade Mamma o Systrar!

Som det idag är min lediga Söndag och jag nu slutat min toialett (tvättat hela kroppen rakat och putsat mig på bästa sätt) vill jag språka en stund med Eder. Jag skall säga det smakar något till bra när som man hela veckan gått och harfvat eller plöjt, och då det nästan ständigt blåser här så ryker det dam så man liknar nästan en neger mer än en hvit människa, att då få byta om och göra sig lite snygg är

mycket angenämt. Vi må båda mycket bra och trifs äfven med detta lif, när jag går och harfvar med Batiste (den franske peonen eller drängen som Kling har) är det naturligtvis ej så roligt derför att jag ej förstår honom så bra ännu men hoppas att jag snart skall lära mig spanska då jag kan språka med honom, deremot när Nils och jag harfva tillsammans är det mycket roligt. Nils sjunger visor, och vi tala ofta om Eder, bygga luftslott och undrar huru snart vi kunna få höra något hemifrån. Kling skall idag på barndop hos en af kolonisterna (en fransk familj) så vi blifva idag ensamma hemma, Nils håller som bäst på med att koka soppan nu och fast vi nu i 6 veckor ätit samma soppa så smakar den ändå utmärkt bra, samma sorts kött för hvarje dag oxkött, ibland steka vi en stek, ibland biffstek, ibland skär vi kokt kött i små tärningar samt skär potatis i små bitar samt kokar det med salt och peppar, ibland skär vi potatis i tunna skifvor och steker dem det sista begagna isynnerhet infödingar här, smakar rätt bra, inte är det stor omvexling men när man är hungrig smakar all mat bra, ibland köper Kling några ägg så vi ha flera gånger ätit ägg vi hafva äfven tvenne gånger gjort pannkaka af 12 stycken ägg mjöl och vatten smakar mycket godt, ibland få vi "Dulce" (sylt) inlagt i burkar, hallonsyllt, gjordgubbssyllt m.m. olika sorters, häromdagen köpte Kling en ko så nu ha´ vi en gång fått mjölk i caffet det smakte mycket bra, men kon ger ej så mycket mjölk så vi kunna få att dricka högst en helbutelj om dagen och så har Kling för närvarande ondt i bröstet så han behöfver dricka så mycket som möjligt sjelf, snart få vi äfven höns här så vi komma att få ägg oftare. Tiden går mycket fort här tycka vi, nu har det börjat blifva så varma dagar här det är rigtigt skönt men en och annan frostnatt få vi allt ännu men vi börga nu blifva vana vid det så det gör oss ingenting. Jag har ännu ej varit borta från gården någongång ty jag är kanske ej ännu nog säker för att rida men har flera gånger öfvat mig. Det som är mycket dåligt här är det dricksvattnet, vi hafva ett par gånger fått ondt i magen deraf men då togo vi in recinolja och blefvo bra på en dag. Det som jag mycket längtar efter är att höra huru de hafva det i Köping, om det har kommit någon ny efter mig med mera saker jag hoppas vi snart skall få höra något. Adjö för denna gången de hjertligaste helsningar sänder jag till Eder alla från mammas son Jonas.

Lördagsafton den 23$^{\underline{de}}$ Oct 1886

Älskade Mamma och syskon,

Förra söndagen skref Jonas sitt bref, men jag har ej haft tid förr än i dag att skrifva, ty midt i veckan är det ondt om den varan, men på det Ni äfven må få några rader från mig skrifver jag nu på Lördags-

kvällen, sedan veckans arbete är slut medan Jonas o Kling hålla på att lägga sig. Vi må utmärkt bra fortfarande och jag för min del har icke krämpor af något slag. Kling har varit sjuk en tid och är det fortfarande, han har allt varit litet oförsigtig med sin klena lunga, så att han till och med spottat blod, hvilket allt vi tycka är mycket tråkigt, ty läkarhjelp och sådant får man leta efter här i vildmarken, men jag doktorerar oss med det medförda apoteket och det går i de flesta fall bra, ricinoljan är redan slut, ty "öffe lif" sörjer jag framför allt att vi ha. Trifvas göra vi äfven och skulle ingenting högre önska än att vi hade några tusen kronor så att vi kunde köpa oss en egen jordlott att bruka, ty då kunde man hoppas att om en tio år ha´ sig så pass mycket pengar att vi kunde återvända till hemlandet och slå oss ner der, som hederliga landtbrukare eller dylikt, men det får väl stanna vid önskningarne så länge; vi ha´ nog att göra med att lära oss sköta landtbruk, som det görs här än så länge.

Någonting att berätta är svårt att hitta på, ty icke händer här mycket som kan intressera eder; ibland får man höra att den eller den blifvit skjuten eller halft ihjelslagen vid något slagsmål, men det händer icke så ofta och den som varit orsaken till krakelet skickas genast af koloniens styrelse till "Arrojo corto", der fängelset är, så att på det hela taget är här icke mycket osäkrare än hemma i Sverige. Våra kläder börja nu på att se litet illa medfarna ut, d.v.s. de kläder vi ha´ i arbetet och ni skulle riktigt skratta om ni finge se oss helt hastigt sådana vi gå och stå; idag går jag i två par byxor, ty det ena paret är trasigt bak det andra fram och på det viset får det ena hjelpa opp det andra. Om söndagarne äro vi dock vanligen fina herrar och i morgon tänker jag riktigt snobba upp mig för att rida till Pigüe och klippa mitt 2 månader långa hår. Nu är jag trött och sömnig. Farväl, helsa alla och varen sjelfva hjertligen helsade af

eder Nils.

Något bref ha´ vi sedan den 30de Aug. i Buenos Aires ännu ej fått, men vänta och längta dagligen.

Pigüe den 14 November 1886

Kära Älskade Mamma och Systrar!

Nu är det så länge sedan jag skref till Eder, men tiden går så fort, att jag inte har märkt det idag är 3 veckor sedan jag sist skref. Vi hafva äfven väntat att få bref först innan vi skulle skrifva ty vi räknade ut att sednast den 10 Nov. skulle vi kunna mottaga några underrättelser, så vi hafva räknat dagarna, såsom man brukar göra till någon högtid, men våra uträkningar slogo ej in slarfviga posttjenstemän är väl orsaken. Det är idag min så kallade lediga Söndag, lediga

skref jag visserligen, men inte har jag ännu haft något fritt, ty då vi gingo upp i morse kl. 6 drucko vi matté, sedan drog Nils o jag vatten, sedan satt jag på hästryggen till kl. 12 då vi åto middag, Kling och Batiste äro idag på Råddjursjakt, och nu vaktar Nils kreaturen medan jag pratar en stund om vårt lif ute på Pampas. Jag börjar nu på kunna sitta qvar på hästryggen, men flera vålter har jag gjort, å det är minsann inte så lätt när man inte ridit förut och det är ej här fina släta landsvägar att rida på utan här rider man öfver åkrar och ängar och så är det något som man får lof akta sig för mycket noga, det är Bizchatjahålen, djupa hål i marken som man inte märker förr än man är alldeles inpå dem, ty de hafva vanligtvis sina hål i högt gräs. En Söndag redo Kling, Batiste och jag till en Esquina (Värdshus) som ligger 2 mil härifrån och det gick ganska bra för mig, endast hästen skyggade något för en hop döda hästar som vi redo förbi, men dagen derpå var jag ordentligt mör ska´ jag säga, det var så jag knapt kunde gå. Åtta dagar som idag var Nils, Kling och Batiste på Råddjursjagt och jag var ensamen hemma, då jag red efter hästarna, kom det en Råddjursunge kilandes förbi mig och som jag tyckte det skulle vara mycket roligt att öfveraska dem med råddjursstek till middagen satte jag iväg i starkaste galopp efter den och var honom flera gånger mycket nära, men ett, tu tre, i en tvär vändning gjorde jag en kullerbytta från hästen och så var råddjuret borta, men på eftermiddagen lyckades jag rida ifatt en unge hoppade af hästen och kastade mig på honom, band ihop benen på honom och upp med den på hästen och så bar det iväg igän den var mycket vacker hade ett utmärkt vackert skinn hvarför jag tog skinnet af den och begagnar det nu som matta bredvid min säng, köttet var alltför ungt för att kunna äta hvarför vi gåfvo det åt hundarne. En dag hade vi ett rigtigt oväder här en så kallad "Pampero" det började vid 5tiden på eftm. med en dundrande åska och regnade så det rigtigt öste ned som man säger så började det blåsa och det så starkt att man knapt kunde gå emot vinden framåt 9-tiden var det slut, på natten vaknade jag vid att något kallt fuktigt kittlade mig i ansigtet, jag upp som en raket fick tag i tändstickorna och lyste, hvad fick jag se om inte en stor otäck padda, jag gaf henne en spark och så gick jag och lade mig igän, men hade inte sofvit länge förr än jag återigän vaknade vid att något prasslade mig i örat strök återigän eld på en tändsticka och då var det en skalbagge som ville hindra mig från att sofva, sådana der små äfventyr händer här, men isynnerhet med mig ty jag har ingen säng nu utan ligger på golfvet, för Batiste har fått min ty i det jordhus han ligger uti var det så fullt af spindlar (Tarantel m.mf. giftiga) så han kunde inte ligga på bara marken, något golf är det ej i det huset. Häromdagen fingo vi höra att

koleran utbrutit i Buenos Aires, 8 personer hade dött som flugor, men inte kommer koleran hit, ty det är så fritt och öppet här, frisk luft m.m. så inte skola Ni blifva ängsliga. Nu är all säden sådd och imorgon skola vi börja sätta potatisen, måtte det bara komma regn så att Kling får en bra skörd, något ordentligtre regn har ej kommit på 6 månader då kunnen I tänka huru torr marken skall vara d.v.s. en och annan skur, men en sådan der störtskur går ej ned djupt imarken.

Vi må båda fortfarande utmärkt bra trifs och allting går sin gemna gång, vi längta mycket efter bref för att höra huru Ni mår och har det, vi längta äfven mycket efter bössorna som Morbror Lars skulle skicka oss, då skola vi rida ned till en liten sjö, en fjärdingsväg härifrån, skjuta änder, gäss, rapphöns hvilket det här är så godt om att man nära på kan slå ihjäl dem med en piska, jag har varit mycket nära att gjort det flera gånger men ännu ej lyckats, nog för att soppan fortfarande smakar utmärkt bra, men litet ombyte skall komma att smaka bra. Ja! Nu stundar snart Julen och blir det min första Jul som jag kommer att tillbringa långt bort från Eder alla, det kommer nog att kännas mycket konstigt men mina tankar kommer då, såväl som alltid annars att vara hos Eder och då jag hoppas Ni alla må bra, så känner jag mig lugn och önskar Eder alla en

"GOD JUL"

många julklappar, och hoppas jag om vi få vara friska vi en gång skola kunna gifva Eder klappar så det står härliga till. Den som hade vingar och för en vecka kunde flyga till Köping och njuta af all den läckerhet som der brukar serveras, skulle allt vara ofantligt trefligt och i Edert och alla Kusiners och slägtingars sällskap få tillbringa några glada dagar, vi här ute i vildmarken få glädjas åt tanken på allt trefligt Julen i Köping bjuder på, jag tittar ofta på klockan räknar fram 4½ timma och tänker jag undrar hvad Ni gör, så då Eder klocka är 8 på qvällen är våran ¼4.

Då jag skrifver detta bref är det ett åskväder som Ni säkert ej sett maken till, blixt på blixt, nu haglar det så (och då vårt hus är af zink) man inte kan höra hvad den säger som sitter alldeles bredvid mig. Nu har jag ej mer att skrifva om utan slutar mitt bref med de hjertligaste helsningar till Eder alla från mammas

John.

Pigüe 16de Nov. 1886

Käraste Mamma och Systrar,

Snart stundar Julen, den andra, som jag kommer att tillbringa långt bort från hem och anförvandter, men nu som då äro mina tankar på julafton hos eder alla, och på det Ni må få mitt och Johns julbref i

rätt tid, skrifva vi redan nu i Nov. och skicka brefvet en liten krokväg, så att Ni må finna det i julklappskorgen och betrakta det som julklapp, den enda vi kunna gifva.

Först och främst önskar jag eder nu min älskade mamma och mina älskade systrar en rigtigt "god Jul", med allt det goda som kan inneslutas i en från hjertat gången julönskan, måtte ni få vara friska och nöjda, ty det är hufvudsaken, hvarförutan ingen lycka gifves. Som vanligt tillbringen I väl Julen i Köping, njutande af allt godt i alla möjliga afseenden, som der om Jularne vankas, den som hade litet här i vildmarken af all välfägnaden, då skulle jag njuta riktigt ett par timmar.

Jag mår fortfarande bra och trifves med lifvet här, som verkligen är sådant, att man knappt skulle tro, att en lungsotspatient skulle kunna hålla ut med det en vecka, sådana äro alla de ansträngningar och umbäranden man måste underkasta sig, arbeta som en slaf hela dagarne i ur o skur och icke taga det så noga, om man blifver genomvåt af ett oväder ena timmen och bränd af solen så att skinnet lossnar den andra (för närvarande har jag på den armen i hvilken jag hållit piskan, då jag kör fått en blåsa och ett sår af solbränna, större än en 2-krona); maten är ju mycket stark, men alltid densamma och kryddas af den bästa appetit, så att den gör nog samma goda verkan, som de många rätterna på Madeira. Men förtjensten är rätt god för att vara så i början och snart ha´ vi lagt af lika mycket, som vi hade då vi reste hemifrån, och det är ju ej så illa. Ja, egendomligt är det att mina ungdomsplaner skulle sluta med det resultat, att jag i stället för läkare i Sverige blef jordbrukare i Syd Amerika, och i grund och botten smärtar det mig obeskrifligt att jag af ödet så rent utaf motades på min bana och det blott derföre att medel fattades mig och sjukdom kom till för att hindra ännu mera. Hvad hjelpte det att jag arbetade och gjorde mitt bästa, stretade och hoppades på framtiden, sjukdomen kom, medicinen blef för dyrbar och sedan "fattades det mig säkerheter" annars hade jag nog icke gått här nere bland obildade halfvildar, der jag dag för dag glömmer de kunskaper jag så dyrt förvärfvat, och der det i alla händelser är mera värdt att kunna köra ett par oxar, än att känna till anatomi, kemi o.d. Men det säger jag, att hittar jag en dag en guldklimp värd några tusen kronor skulle det icke stå på länge, förr än jag skuddade stoftet af mina fötter och begaf mig till ett universitet och pluggade, men det lär icke komma att inträffa; är det mitt öde att lefva och dö som en "gaucho" här nere så à la bonheur jag är icke olyckligare för det, det ena yrket kan vara lika bra som det andra och det är blott när jag är trött i ryggen af arbetet på åkern och riktigt svettas i solgasset, som jag

tänker sådana tankar annars är jag gladare och nöjdare än någonsin och sjunger mina visor lika ljudligt, som fordom, och då kan ingen märka, att mitt lefnadsmål är krossat i ruiner och att på botten af mitt hjerta döljer sig ett sår, som visserligen är läkt, men som lemnat svåra ärr efter sig. Numera är mitt lefnadsmål att tjena pengar (usch så uselt skulle den forne Nils ha´ sagt) och många äro de planer vi uppgöra för att blifva om inte rika, så dock välmående och få vi blott ha´ helsa och krafter skall det nog gå, vi hjelpas åt att dra´ i hop till stacken.

John har i sitt bref berättat så mycket om hvad vi göra här, att knappt något återstår mig att omtala. Vi ha´ nu snart sått allting som skall sås för året och då blifver det väl litet lugnare en tid tills skörden kommer, nu ha´vi haft så mycket att göra, att det blott är en händelse, att jag kan komma ifrån att skrifva i dag, här har nämligen varit ett sådant oväder i natt, att intet kan göras, innan vattnet får rinna undan. Jonas ligger nu när jag skrifver ute på fältet och vaktar kreaturen, Kling ligger på sin säng bredvid mig och sofver, ty i natt under ovädret fingo vi sofva nästan ingenting, och peonen Babtist har ridit ner till byn för att hemta upp kött och bröd till middagen, och när han kommer skall jag öfver i köket och koka middagen; det skulle vara roligt om ni vore här och vi kunde få bjuda er på middag sådan som vi ha´ den; jag undrar hur ni skulle tycka om mig som kock.

Alltsedan vår ankomst ha´ vi icke haft något bref, men vänta hvarje dag; jag har äfven skrifvit till Buenos Aires för att höra efter, om bref poste restante finnas der, ifall mamma skickat mer än ett bref dit, men ännu ej fått svar. När Mamma skrifver så omtala alltid huru många bref ni erhållit från oss på det vi må kunna se om några kommit bort. Nu är tid att sluta mitt bref, derföre ännu en gång "god jul", helsen alla slägtingar och vänner (Arhusianders särskildt), och mottag de allra hjertligaste helsningar och pr. bref ett varmt famntag från

Eder

Nils

P.S. Godt nytt år! Såvida ej bref framkomma till dess.

I första vänstermarginalen:

P.S. Nyss erhöllo vi Mammas bref skrifvet den 11 Oct. för hvilket vi hjertligen tacka, det var så roligt att ändtligen efter nära 2½ månads väntan få bref. I dag har jag skrifvit till posten efter de andra brefven, som Mamma skickat dit. Skrifver snart bref igen. D.S.

Piqüe den 12te December 1886

Älskade Mamma o systrar,

Nu har åter en liten tid gått, sedan ni hörde något från oss, men vi hafva så ondt om tid att skrifva att det är oss omöjligt att göra det så ofta, som vi skulle vilja. Dock för en 14 dagar sedan höll jag på att skrifva ett långt bref hem, men det blef aldrig afskickat; det innehöll en redogörelse för våra nya planer, som Mamma hört talas om i våra föregående bref, och som bestodo i att vi ämnade köpa jord här i kolonien, hvilket lönar sig mycket bra; vi hade gjort de utförligaste beräkningar och gjort dem så lågt som möjligt. Enligt dessa beräkningar skulle vi om 6 år vara egare till allra minst 40000 kronor, men för att kunna etablera sig här nu behöfde vi litet pengar och det var om anskaffandet af grundplåten för köpandet af jord, som mitt kasserade bref handlade. Hvarför brefvet ej blef afskickat var derför, att vi vid närmare betänkande tyckte det vara rysligt förargligt att snart sagdt genast efter vår ankomst till "det rika Amerika" behöfva skrifva till Sverige för att upplåna penningar (5000 kr). Hellre beslöto vi då att stanna här och med våra händers arbete söka skrapa ihop det erforderliga kapitalet för att börja något företag på egen hand ehuru det väl kommer att dröja några år innan vi komma så långt, hvem vet?

Vi trifvas fortfarande bra hos Kling och ha´intet att beklaga oss öfver, tvärtom, men jag för min del tänker på nyåret resa in till Buenos Ayres för att söka mig en förmånligare plats om det kan lyckas under det John tillsvidare stannar på landet hos Kling. Orsakerna hvarför jag vill till B.A. äro utom det att jag der kanske kan förtjena mer för vårt gemensamma bästa för framtiden äfven de att min helsa icke står ut med lifvet på landet, då man som jag är tjenare åt en annan och måste lefva som de andra tjenarne. Jag har ännu icke blifvit sämre i bröstet än hemma det vill jag icke påstå, men fruktar att jag genom att fortsätta att lefva som jag gjort nu i snart 4 månader lätt kan blifva det, ty det är antagligen blott tur att jag icke blifvit sjuk alla de gånger jag blifvit genomblöt af regn och frusit i blåsten några timmar på dagen och svettats i solgasset de öfriga, ty sådant är klimatet här, ren luft men rysligt ombytlig temperatur. Dessutom är kosten som vi erhålla icke tillräcklig för mig; aldrig mjölk, aldrig ägg, köttsoppa, kokt kött o biffstek samt bröd o någongång potatis är den aldrig varierande matsedeln och jag tror att jag ännu icke är så bra att jag får upphöra med att hålla fettet vid makt; men det är nu till största delen borta. Jag reser alltså omkr. d 5te Jan. till B.A. och stannar der så länge jag möjligen kann för att söka plats och en plats, som tillåter mig att lefva litet högre än här

ute och det skall nog lyckas, derom tviflar jag inte. John trifves mycket bra med landarbetet och stannar tillsvidare hos Kling, skulle han ledsna på arbetet här eller Kl. icke längre behöfva honom skall det om jag redan har plats i B.A. icke blifva svårt för honom att äfven der erhålla arbete. Snart stundar skördetiden och då få vi se hurudan skörden blir här, något godt år blifver det icke, det har varit alldeles för torrt.

Härom Söndagen voro John R o jag nere i Pigüe (i byn) och åto der frukost i hotellet för att variera litet mot kosten hemma, men det var dyrt i förhållande till den mat vi erhöllo; i alla fall var det mycket roligt.

Nu äro hästarna sadlade för John o Kling som i dag, söndag rida ner till Pigüe hvarför jag måste afsluta mitt bref hastigt; det är jag som stannar hemma som kock o kreatursvaktare i dag.

God fortsättning på det nya året.

Farväl lef väl.

Många helsningar från John.

Eder

Nils Starbäck

Pigüe den 20de Dec. 1886

Älskade Mamma,

På Mammas födelsedag i dag äro mina tankar hos Mamma och härmed sändas mina hjertligaste lyckönskningar i anledning af dagen, måtte helsa och krafter glädje och förnöjsamhet städse följa dig (Det går så bra att skrifva "du" till Mamma i bref att jag tror jag proponerar en liten duskål per porto).

Mitt senaste bref, skrifvet för ungefär 1. vecka sedan var så hastigt hopkommet att Du kanske inte blef klok på det en gång och sjelf mins jag nu knappt hvad jag skref.

Ehuru koleran går svårt i B.A.-s reser jag dit den 6te jan. för att söka få ett för min helsa lämpligare arbete och ett arbete, der jag kan få någon användning för mina en gång förvärfvade kunskaper, ty om ock min helsa fortfarande är utmärkt god, undantaget en och annan kall o blåsig dag, så riskerar jag allt för mycket att förkyla mig, då jag ju dag och natt är utsatt för alla himmelens väder för att icke åtminstone försöka att förbättra ställningen för mig och för oss båda.

Godt hopp om framgång saknar jag ingalunda och för den som varit i Rio de Janeiro under gula feber epidemien der i somras för den är koleran icke så afskräckande då dödligheten per dag endast uppgår till 10 fall på 400000 innevånare.

Tack för dina senaste bref och för inneslutna brefvet från Weselius, det bref som du brände var ju från dig och icke från E. T.-d.? ty från henne hade jag väntat bref i Rio, men icke emottagit något.

Här är nu icke någon kyla att klaga öfver som i början och Julen kommer nog att blifva gassig, men de varma dagarne mår jag allra bäst och för mycket hetta tål jag bättre än köld.

I går var här ett rysligt åskväder och i dag har det regnat hela dagen så alla mina arbetskläder och skjortor äro genomblöta och få vi ännu en blöta till, kanske jag får ta till gamla fracken att gå och plöja uti, det skulle se lustigt ut tycker jag.

Tidningarne kom fram mycket bra t.o.m. före brefvet och mycket glada skulle vi vara för ännu en sändning (Deribland skulle Budkaflen äfven ses med glädje). Huru mår Dora? Är hon ännu förlovad? Och Nanny P sedan? och hvar är Nisse J.-n.? Väl icke fortfarande i Göteborg.

I morgon rida jag Kl. och en inföding till Pigüe, det blifver alltid en liten förströelse och möjligt är det o Kl. följer mig till Buenos Ayres ty han måste dit i affärer på nyåret; det är nog bra endast litet svårt för Jonas att blifva ensam med peonen (drängen), ehuru Jonas nu reder sig icke så illa med spanskan för att icke ha´ studerat språk mer än hvad han har. Men K. stannar blott ett par dagar der och kanske äfven jag snart återvänder hit om icke lyckan blir mig bevågen, ty i kolonierna är det alltid tillfälle för en frisk vilja att förtjena sitt uppehälle. Mycket mera har jag icke att skrifva hvarföre jag nu med många hjertligaste helsningar till systrarne Mormor o alla andra slägtingar tecknar

Mammas gosse.

Nicolas Starbäck

P.S. o tillägg.

Älskade Mamma,

Det fins sår som icke läkas så lätt, ehuru kanske hos mig verlden skall ha´ svårt för att se det brännande ärr som ännu plågar mig efter det svåra slag som drabbade mig i våras samma dag jag hemkom till Sverige. Du vet hvad jag menar mamma, eller hur. Vill du söka göra mig den tjenst jag nu kommer att bedja dig om, skulle du göra mig mycket lycklig. I ett af hennes bref till mig (dateradt 11 Dec. 1885) skrifver hon följande: "Jag har fotograferat mig och ett af korten blef rätt bra; du skall få det någongång när vi träffas". Återseendet oss emellan omintetgjordes af ödet och nu är min bön till dig kära Mamma att du söker upp Elise Thungren och söker genom henne anskaffa den ofvannämda fotografien. Bästa sättet och det sätt som bäst lämpar sig är att gå till den fotograf som gjort kortet och beställa ett till

som Du då i bref sänder mig. Elise vet säkert hvilken fotograf det var och det kanske icke blifver så svårt att anskaffa det. Om Mamma vill betala kortet, skall jag i en framtid (icke allt för aflägsen hoppas jag) vedergälla mamma utlägget.

Sök Elise på gamla stället Engelbrektsgatan 4:II, hon kanske ännu är der, eller kan du kanske der få upplysning om henne. Skulle detta som jag nu beder dig om lyckas, blefve jag mycket glad o lycklig, ty den fotografi som jag nu eger är dels gammal och dels icke god. Förlåt allt besvär jag anställer för min skull och ännu en gång farväl, lef väl.

Din son

Nils

Hotel del Norte B.Aires $\frac{26}{1}$ 87

Älskade moder,

Som du ser befinner jag mig nu i B.A. för att söka lyckan på annat vis, men det ser mörkt ut här i staden med den saken och jag tror knappt att jag kan få något bättre, i hvilket fall jag återvänder till Pigüe på en tid igen och skall jag då arangera så att jag der får det litet bättre än förr med maten o.d. äfven om jag skall gå för lägre lön. Tack för dina bref, de komma alltid fram ordentligt, tidningarne äfven, det tar blott en rundlig tid att få dem till oss der vi äro ute på landet, och dertill hafva vi ett godt stycke ridt för att komma till poststationen.

Jag var i dag inne hos Consuln, han hade då nyss fått ditt bref af den 28de Nov. deri du beder honom taga reda på våra bref, men som brefven ju verkligen kommit fram så kunde han icke göra annat än bedja mig omtala förhållandet i bref till dig. Nu när detta bref kommer fram har det nog varit länge du hade bref från oss, men det beror derpå att brefven blifva försenade för kolerans skull rätt mycket, de måste rökas o.s.v.

Från morbror L ha´ vi tills dato icke haft hvarken bref eller sändning och jag begriper honom sannerligen icke, tråkigast är det för Klings skull som äfven måste vänta på sin sändning, ty så länge ej våra saker kommit till Göteborg, förr afsändes ej lådan till honom derifrån, och lådan innehåller en massa nödvändiga artiklar som han behöfver hvarje dag. Hade jag vetat att ett sådant dröjsmål skulle inträffa hade jag skrifvit direkt till gevärsfabriken i stället. - Jag har träffat en annan svensk nu dr. Bergmann (millionär) och har af honom rönt den allra största vänlighet och kanske vi bägge genom honom kunna få något bra till slut, hvem vet. I alla händelser, bra må vi båda och trifvas i landet och ha´ ju rätt goda inkomster, men det

är rikedom vi vilja ha´ för att komma hem och kunna glädja mamma o systrarne, o i det här landet är det också endast detta man sträfvar efter, sitt lefvebröd får man alltid här om det än ibland är litet torrt. Jag skrifver nu ej mer ty tiden är knapp och jag vill ej skrifva om mina planer för än jag får bestämma mig. Snart skrifver jag mera, Jonas har nog nu skrifvit från Pigüe, der han är ensam nu och sköter egendomen på ett par dagar, ty K. är ock i B.A. i affärer.

I en slinga runt sista brevsidan, högermarginal, ovansida, vänstermarginal samt avslutning längst ner på sidan:

Jonas är så duktig och så omtyckt af Kl. o alla för sitt ordentliga arbete och för sin villighet att det är riktigt roligt. Sjelf är han också mycket nöjd och glad och vi ha riktigt muntert med hvarann vi båda ibland. Nu farväl, många helsningar till alla.
Mammas tillgifn. son

Nils.

Pigüé 19/2 1887.
Älskade Mamma,
Då jag senast var i Buenos Ayres, skref jag till dig omtalande mina planer att der söka något för mig lämpligare och nyttigare arbete än det hårda åkerbruket, (såsom tjenare), med hvilket jag i längden icke står ut, mina planer stannade alla på det faktum att helt enkelt intet arbete inom handelsfacket vid jernvägarne eller dylikt fins att få der och unga svenskar som gå der för att söka arbete befinna sig formligen i nöd och de som funnit arbete ha´ det icke stort bättre emedan lönerna äro små i förhållande till de höga lefnadsomkostnaderna. Jag beslöt alltså att återvända till kolonien för att arbeta vidare på min och Johns plan att skaffa oss egen jord i republiken. Vid min ankomst till Pigüé uppdagade vi genom att sammanföra diverse omständigheter, som tyckt´s oss misstänkta angående Klings affärer att han är den största bedragare vi någonsin råkat, han har rent ut sagdt stulit från oss alla våra besparingar m.m. Förhållandet var i korthet följande: Kl. hade då han kom till kolonien för ett år sedan icke ett öre, han och en ung Nordamerikanare slogo sig tillsammans och köpte jorden, amerikanaren bestod alla penningar tills Kl. skulle få pengar hemifrån - De blefvo emellertid osams och skildes hvarvid Kl öfvertog jordlotten och stannade i skuld hos Jones (amerikanaren) för 400 Nae. (1100 kr). Kommo vi sedan till Kl som tjenare och trodde honom hela tiden vara hederlig karl, satte in alla våra pengar hos honom och litade på honom som på en gud. Vi misstänkte intet ondt och om vi någon

gång hade något litet misstankar att allt icke var rätt, så visste K alltid förklara allting tillfredställande. På nyåret skulle jag lemna platsen och ville derför hafva alla mina pengar omkr. 115 Nae. (460 kr) men fick vänta en hel månad innan jag fick något, till slut fick jag så att jag kunde afresa, Kl. skulle komma efter till B.A. och lemna mig resten där. Han kom, men på penningar fick jag vänta i 14 dagar i Buenos Aires. Jag fick der veta att Kl. lånt af våra hos honom deponerade penningar utan vår vetskap. Jag förebrådde honom detta skarpt och hotade honom nästan med lagen, men då tog han till bönboken, nästan grät och klappade mig och bad mig icke göra honom olycklig för alltid. Jag var som vanligt för blöthjertad och trodde de lögner han dukade upp. På dessa 14 dagar hade jag icke hört ett ord från John jag ville derför så fort som möjligt återvända till kolonien, jag lyckades få ut respengar af K och reste. Hade jag blott dröjt en dag till hade jag fått bref från John innehållande diverse upptäckter om K, som John gjort i Pigüe och då hade Kl varit fast, men jag reste om detta bref på vägen. Vid framkomsten fick jag veta att K tillnarrat sig pengar af nästan hvarenda kolonist och af administrationen hans samtliga skulder uppgår säkert till en 5000 Nae (20000 kr) upplånade på ett år. Nu hade jag klart för mig att K var en bedragare, men nu var det försent; vi hade inte ett öre att reda oss med, och nu började en veckas elände som jag icke vill upplefva igen. John jag och en Dallman fr Sthlm, som Kling tillika med en kapten Artur Ros utskickat från B. Aires till sin egendom lefde ett rigtigt tiggarlif. Vi blefvo afkörda från egendomen hvilken administrationen tog, måste sälja undan för undan våra kläder och tillhörigheter, försökte en dag att arbeta vid ångtröskverket, men det förfärliga dammet och det mycket hårda arbetet utan raster från 4 f.m. till efter solnedgången gjorde mig illa sjuk i bröstet, men som vanligt var jag seg och var efter nattens sömn åter bra. Vi sofvo under denna tiden ute på backen i en höstack och vår middag bestod vanligen af ett stycke bröd, några sardiner och en klunk dåligt vin. Emellertid lyckades vi snart åter få arbete hos en engelsman här i Pigüé visserligen nästan utan lön, men med många fördelar, utomor dentlig mat, bra bostad och lagom hårdt arbete, jag får alldenstund jag är klen arbeta just hur jag vill; mitt närvarande arbete består i att bygga stängsel af ståltråd. Hvad Kling beträffar så skaffade jag då vi kommit i ordning hos vår nye husbonde, penningar genom att sälja ytterligare af våra saker och reste till B. Aires för att söka få K. arresterad. Der erfor jag att han, sedan han af svenskarne där lånat så mycket penningar som möjligt, helt enkelt försvunnit och det antagligaste är, att han ombord på ett svenskt segelfartyg lemnat landet och afrest till Barbados

i Westindien, dit har jag skrifvit för att stoppa honom och få ifrån honom de af våra tillhörigheter han medför. Hvad vi genom den uslingen förlora är: John. 130 Nae. (omkr 500 kr), Rock o väst, klocka, plånbok innehållande pass och betyg. Jag: 20 Nae (75 kr) och en halsduksnål som för mig är ovärderlig såsom ett minne af ett par af mina lyckligaste dagar. Af penningarne ha vi dock hopp om att få tillbags något endera af administrationen eller genom att taga den låda i beslag som ankommit till Kl. efter hans afresa och som äfven innehåller våra bössor. Och nu då vi ha arbete så är ju allt skapligt bra igen. Orsaken till Klings bedrägerier har varit den enligt min mening att han trott sig kunna erhålla en del penningar som han lär ega i Sverige, men hvilka hans anförvandter ej vilja sända honom, emedan han kanske begått någon dumhet eller något bedrägeri i Göteborg eller i Uddevalla, i förväntan på dessa pengar har han lånat och lånat till dess allt gick omkull för honom och då dessutom alla lån icke voro så hederligt åtkomna måste han lemna landet, då allt blef upptäckt. Du tycker väl att vi varit oförsigtiga med våra pengar, som blifvit lurade af oss på detta vis, men vårt fel kan det icke kallas, då han lurat alla icke blott koloniens styrelse, som väl borde vetat att akta sig, men som blifvit mest lurad, utan äfven snart sagdt hvar enda kolonist som haft några hopsparda slantar. Förr eller senare får han väl ändå sitt straff och det förtjenar han, ty det ligger något så nedrigt uselt i att bedraga landsmän. Nu vill jag äfven tala något om framtiden sådan vi gjort upp den för oss. Jag kan icke längre förtjena mitt uppbehälle genom att göra strängt kroppsarbete, utan måste om icke allt skall gå på tok hafva något lättare arbete, förtjensten på att arbeta som dräng, som vi hittills gjort, är nog stor, men om man skall lägga af af den till dess man får så att man kan börja bruka en egen jordlott så dröjer det så länge en 5 à 6 år så att förutsatt att jag står ut så länge jorden dock hunnit blifva mycket dyrare. Vår plan är att snarast möjligt skaffa oss egen jord. Jag har talt med den mycket rike dr Bergman här, alla unga svenskars beskyddare och han har sagt: "Kan Ni och eder bror skaffa 5000 kr. hemifrån, så anser jag det tillräckligt för eder att börja eget jordbruk med och jag skall då på bästa villkor skaffa eder utmärkt jord". Jag skrifver nu till morbror A för att fråga om han på 3ne års tid vill låna oss dessa pengar och gör han det är vår lycka här i landet gjord, ty efter de allra lägsta och säkraste beräkningar skulle vi om 6 år kunna vara skuldfria och dessutom ega ett litet kapital på en 20000 kronor hvardera. Åkerbruk och boskapsskötsel är det som bäst lönar sig här i landet och åkerbruket medför mindre risk än boskapsafveln. Det är derföre vi fattat detta beslut; och kunde vi få låna grundplåten blott på tre år så skulle

vi kunna föra det angenämaste lif, jag skulle sköta om hemgöromålen, affärerna och allt lättare arbete och John som fortfarande är stark och dugtig skulle plöja och arbeta på åkern. Dessutom skulle jag på detta sätt blifva i stånd att betala Morbror A mina studieskulder fort nog. Jag har tänkt bedja Morbror A om lånet i bådas våra namn och med Mormors och Mammas borgen. Jag skrifver äfven några rader till Mormor och beder om borgen och härmed beder jag om Mammas; du kan vara säker på att det är ett lönande företag och det enda som för närvarande är att göra. Skulle Morbror A neka oss lånet (troligt nog), så innesluter jag härmed ett bref till brukspatron [**skadat brev, jag skriver det som finns**] ... af hvilken vi i så fall vilj ... söka att få låna de erforderliga penningarne; vill du om f.A E nekar genast sända detta bref till Stahre, kanske han visar sig hyggligare, hvarom icke så få vi väl vara lika glada ändå och vänta att lyckan beskär oss något annat lefvebröd. En ung frisk man behöfver aldrig svälta eller fara illa här i landet, men man måste tänka på ålderdomen, dessutom jag är nog ung och vid rätt friskt humör, men helsan för öfrigt lemnar allt mycket öfrigt att önska, dock jag tror att jag trots allt hårdt arbete och alla förkylningar jag mår bättre här ute på den friska grässlätten än hvad jag skulle ha gjort hemma i Sverige.

John har nu en egen häst, som han köpt för sina gamla randiga och vända byxor, så billiga äro hästar och så dyra byxor här i landet. Hästen är intet fel på, han är ung, men något mager. Häromdagen redo vi bägge två på en gång på honom från Pigüé och hem hit. När vi lyckas utfå våra penningar för vår lön hos Kling från Administrationen eller på annat sätt, skola vi skaffa oss hvars en bra häst och sadel och för öfrigt rusta upp vår garderob litet.

Tack hjertligt för dina bref och tidningar afskickade hemifrån den 31$^{\underline{sta}}$ Jan, det skulle glädja mig mycket om dina efterforskningar för min räkning kröntes med framgång, men för all del akta dig för att gifva någon offentlighet åt den hemlighet som hittils varit så väl skyddad och i synnerhet skulle jag af många skäl blifva ledsen om fru S-r skulle få någon anin [g] om saken. Tack emellert... Då jag var i Buenos Aires var [**dt jag bekant med?**] löjtnant Sten... kanske den af de y... arne som står sig ... kallar sig:"Prof... age" och har vi ... praktik. Då ... till Pigüe sist ... mig 1. fl. äkta ... som jag kommit ... litet frukt och ... vi Jonas födelsedag den 7$^{\underline{de}}$ febr, vi spelade t.o.m. en liten vira med kapten Ros.

Kapten Ros känner tant Augusta o fru Si Heykenskjöld mycket väl och beder mig helsa dem om Mamma skulle träffa tant A någondag.Han, Ros, är här ute i landet för sin helsas skull, han lider af svårmod och är nästan hypokondrisk och vill nu söka helsa i det friska lifvet

på pampas. Så fort vi få våra bössor i ordning skola kanske Ros, John och jag rida upp i bergen på ett par dagar för att jaga tigrar och Guanakos. Lycklige Karl Starbäck, som tagit sin examen, jag känner mig vred [**öfver m**]itt öde invändigt, men... [**g**]lömma alla ungdoms... att blifva en dugl[**ig lantbruk**]are.

Farväl n[**u**]... och försök att hje[**lpa**]... låna pengarne för... hande...

Något bref till Stahre afsänder jag... vill först afvänta svar från ... Morbror A.

Pigüe den 26 Febr 1887

Älskade Mamma!

Nu är det så länge sedan jag skref, öfver 2 månader; men jag har dels haft mycket att göra och dels har allting varit så obestämdt, ty sedan den 6 Januari arbetade inte Nils på Klings chakra så jag hade då mycket att göra, det var den tiden då Nils väntade på sina pengar, ändtligen fick han en del och reste till Buenos Aires dagen derpå reste Kling, för att som han sade genom Sul få pengar hemifrån (Sul den som sköter om hela colonien Pigüe) Kling lånade min klocka, min Rock min väst ett par kragar min nattsäck, han skulle vara tillbaks på 3 högst 4 dagar sade han, då var Batiste och jag ensamma men Batiste red vanligtvis ned till Byn söp sig full och gjorde ingenting så jag fick sköta om allting sjelf, det hände till och med en gång att han red bort på förmiddagen och kom ej tillbaks förr än andra dagen på morgon den natten var rätt hemsk åskan gick, och det regnade och blåste så att husen skakade jag kunde inte engång ha´ lampan tänd, hundarne tjöto och jag satt der mol ensamen insvept i en filt med mina tankar endera hos Nils i B.A. eller hos Eder, ändtligen blef det dager och då kom Batiste tillbaks, flera dagar gick men någon Kling hördes ej af, så gingo flera dagar och jag fick nästan hvarje qväll sitta der ensamen, lyckligtvis kommo det inga elaka "gautchos" ty det hade vardt lite förargligt, då jag inte är fullkomligt hemmastad med språket, ett lite missförstånd från min sida hade lätt kunnat händt, då jag kanske hade fattat revolvern och skjutit på honom men som sagt så kommo det inga.

Så kom det ändligen bref. Kling och Nils skulle komma då o då men dess förinnan skulle komma 2 svenskar en som skulle vara peon (Dallman från Stockholm) den andra Kapten Artur Roos f.d. kapten vid Sra andra gardet i Stockholm skulle vara här för sitt nöjes skull jaga och dylikt, mycket rigtigt de båda kommo men ej Nils o Kling jag hade då bref från Nils att K.ännu inte fått några pengar så han kunde inte komma, 3 eller 4 dagar derefter kom Nils och Kling skulle då komma 1 eller 2 dagar derpå. Tråkigt att inte Nils fick plats i Buenos Aires

ty han står rakt inte ut med arbetet här som peon och det sade jag honom redan de första veckorna hos Kling, men han påstod sig hela tiden kunna det, mot jultiden gaf han med sig då han bestämde sig för att flytta. 2 o 3 o 4 dagar gingo och Kling kom ej då började vi tänka att det var på tok ställt med honom, då jag endag för ro skull, skulle se på mitt pass, nej det var borta, Kling hade tagit mitt pass mina betyg och min plånbok efter hand fingo vi reda på att han var skyldig nästan hvarenda Kolonist här ty de kommo och sökte honom och ville ha´ pengar, Administraktion var han skyldig 2000 nationaler eller 7.500 kr. jag hade att fodra 130 nationaler eller omkring 500 kr Nils 75 kr vi skrefvo genast bref till Konsuln i Buenos Aires o Montevideo om saken. Emellertid när inte Kling kom tillbaks skickade administation upp en Karl att sköta om chakran och han behagade inte ha´ qvar oss der hvarför vi fingo knalla oss utaf, vi fyra svenska ingendera ägade en centavos en gång ty pengarne som Roos hade, hade Kling lånat af honom i Buenos Aires, nåväl Roos tog in på Hotellet i Pigué och vi 3 andra antogo arbete vid tröskmaskin med ganska hög aflöning ungefär 150 kr i månaden och maten, husrum i Guds fria natur vi började mycket rigtigt att arbeta men vi hade ej arbetat mer än en half dag förr än Nils blef mycket sjuk, det arbetades mycket strängt och så ett förfärligt dammande dålig mat m.m. vi togo då in hos en Kolonist i närheten der vi fingo ligga på en hövålm, Nils var då mycket sjuk, jag har aldrig sett honom så sjuk men efter 4 à 5 timmars sömn blef han bättre och då vi så sofvit hela natten var han på morgonen nästan återställd, men naturligtvis gingo vi ej tillbaks till tröskmaskin ty det var ett otäckt arbete och värsta arbetet satte de oss svenskar till också. Vi gingo till Byn Pigüe och fingo der fatt uti Engelsman, kolonst här i Pigüe mycket hygglig man han behöfde en peon men vi skulle båda kunna få arbete för maten och de antogo vi genast, det är en äldre man gift och har 7 barn här är allting mycket ordentligt utmärkt mat till frukost biffstek "smör" och godt nybakadt hvetebröd som frun sjelf bakar samt kaffe med mjölk uti, utmärka middagar, och så till qvällen äter vi vanligtvis majsgröt o mjölk, biffstek o the. som exempel på ordningen här: så till hvart mål så går hvar och en och tvättar kammar och gör sig snygg ifrån det ena till det andra allting är ordentligt, nu har Nils talat om för Mister Kampion att har lungnsot så han behöfver inte arbeta så mycket endast göra lätta sysslor så har han äfven sagt att oaktat jag sade Ni ej skulle ha någon lön, så tycker jag det är orätt att Ni skola arbeta utan lön jag vill derför gifva Eder litet, det är ju mycket snällt. Nils for till Buenos Aires för att få fatt i Kling eftersom vi inte hörde något från honom få nu se hur det går. Jag väntar honom hit imorgon trå-

kigt vore minnsann om jag skulle förlora alla sakerna och så pengarne som jag arbetat och knogat ihop på 5 månader och det allra värsta att han har mitt pass, gör han något mera spratt så sker väl det i mitt namn. Sedan jag skrifvit detta har Nils kommit tillbaks från Buenos A. men inte lyckats att få fatt i K han har antaligen rest till Vestindien, vidare om den här tråkiga Klingska affären skrifver Nils om i sitt bref vi hafva flera planer att på något vis kunna få ut det som vi förlorat samt Nils har skrifvit till den plats dit det tros att Kling rest för att få mitt pass.

Älskade Mamma o systrar!
På det Mamma äfven må se min still vid öppnandet af brefvet skrifver jag äfven som hastigast några rader, ehuru jag icke har mycket att tillägga. Mamma undrar huru vi få tvättadt och lagadt för oss; det som förekommer i den vägen gör en gumma i den närbelägna ryska kolonien och hon gör det skapligt bra o - billigt. De flesta lagningar göra vi dock sjelfva. Strumpor stoppa vi aldrig, utan nöta dem tills de gå sönder och köpa oss sedan nya. Värmen börjar nu åter komma, men det hindrar icke att vi ofta ännu ha´ skarpa frostnätter till skada för grödan. Vi längta alltid vådligt efter bref och ha´ knappt fått ett förr än vi längta efter fler. Och alltid om nätterna drömma vi om Eder der hemma så att John till o med säger i stället för: "Nu lägger jag mig att sofva" "Nu reser jag hem på ett tag". Och på våra hvilostunder om dagarne språka vi alltid om hem och anförvandter. Ja´ hade vi ej varit två hade vi för längesedan fått svår hemlängtan, men nu glädjas vi i hoppet att med tiden kunna komma hem, och om icke rika så dock skuldfria o i något bättre ekonomiska omständigheter än vid bortresan. Ja´ det skall blifva en glad dag, när vi få styra kosan mot civiliserade trakter igen och börja att lefva som hyfsade människor o icke som halfvildar. Från mina vänner har jag icke på länge haft bref, men det undrar jag ej på ty sjelf saknar jag tid att vederbörligen besvara deras bref och då kan det ju för dem icke vara något nöje att skrifva utan blott barmhertighetsverk. Nu farväl, många helsningar till slägt o vänner mest till mamma och systrarna från Eder

Nils

Mitt bröst är fortfarande bra.

Pigüe den 4de April 1887
Älskade Mamma!
Hjärtligt tack för Mammas bref, jag tror det är 3 bref som vi fått sedan vi sist skref, deraf ett med porträttet uti, det sista erhöllo vi i går Söndagen och i dag på Måndagen har jag fått ett utmärkt till-

fälle att skrifva och tala litet om huru vi hafva det. Jag arbetar nämligen inte i dag på eftermiddagen ty jag har ondt i mina fötter, hvilket jag fått af lopperna, på det viset att jag har rifvit mig så det blifvit sår, och så höllo Mister Champion och jag på rappa huset (han har näml. ett stort stenhus) jag gjorde bruk af jord vatten och hästspillning och det gick bäst att taga af sig strumpor och skor och stå i gropen och stampa och blanda ihop det. nog tvättade jag fötterna rigtigt när jag slutat men antagligen har jag fått något smuts i sårena så de blifvit inflamerade och värker, men hoppas jag dock de snart blifva bra genom Nils förståndiga skötsel och omvårdnad af dem. Här hos Champion är det ett sådant litet rum vi 3 peoner ligga uti att jag inte kan ha´ uppe min hängmatta, utan måste ligga uti en tältsäng, dessutom börjar det blifva för kallt om jag än hade plats för den vi hafva nu redan haft 1 frostnatt här. Arbetstiden har nu blifvit litet kortare ty först kl 6 går solen upp och ned kl 6 på qvällen d.v.s. när klockan hos Eder är ½11 på f.m. stiga vi upp och när hon är ½11 på qvällen sluta vi arbeta, då äta vi vår utomordentliga majsgröt (much som det heter på engelska) biffstek smör, bröd och the, och gå sen´ och lägga oss 7 eller ½8. Vi hafva det utmärkt bra här vis à vis maten men betalningen är mycket låg, vi hafva nu arbetat 6 veckor och inte fått mer än 5 nationaler tillsammans, hvarför vi få lof att flytta igän, vi flytta nu härifrån om en vecka ungefär till en fransman, den som här i colonien har de flesta chakras (jordlotter) han har 28 chakras och heter Kabanett der skola vi få 15 eller 16 i månaden men han har inte arbete för oss mer än 1 eller 1½ månad men hoppas vi att då fått svar på vårt vigtiga bref och hoppas jag att vi inte får nej till svar ty det vore för illa tråkigt, ty hvarken Nils eller jag stå i längden ut med att arbeta som drängar, Nils har nu G.S.L. varit ovanligt kry i sitt bröst en 14 dagar, å det är verkligen mer än underligt, då vi ibland gå till sängs äro sängkläderna så fuktiga så jag tror man skulle kunna vrida ur dem, är det så att vi få nej så tror både Nils o jag att vi komma sälja bössorna och resa tillbaks, om inte till Sverge så åtminstone till Europa, men jag hoppas dock att det inte blir så tokigt apropòs bössorna så hafva vi då jag skrifver detta inte ännu fått dem, nog tror jag de äro i Buenos Aires men det är väl i tullen som de nu äro kan jag tro, vi längta mycket efter dem. Jag nämde i mitt förra brev om en svensk som är här och heter Dallman han har för en tid skrifvet hem efter pengar för att resa hem ty han har tröttnat på att arbeta som dräng och han kan heller inte få plats i B·Aires, han har sina föräldrar i Stockholm så när han reser härifrån skicka vi bref med honom och han har lofvat gå upp med dem och då kunna Ni mundligen få höra litet om landet här. Hyggligt av Alf-

red Bergendahl att komma ihåg Olga, det var inte värst hög lön 1200 tycker jag då han skall hålla sig med allting. Samuelson är väl mycket klen nu efter som han måste gå ur firman, och Anderson som gått in i stället känner jag som varande en mycket hygglig ung man han lär visst ha´ en 25 eller 30 tusen kronor tror jag. Om Söndagarna bruka vi vara nere i Byn de hålla nu hvarje Söndagseftermiddag på och rida i kapp mest Gautchos samt en och annan kolonist der kan man få se ryttare som kan rida, de rida merändels utan sadel inga stöflar och så tunt klädda som möjligt. Nu har hösten kommit och med den en hoper goda frukter äpplen, päron, persikor, apricoser meloner m.m. men frukten här i Pigüe är ganska dyr för ett dussin äpplen får man betala 40 Centavos eller 1.50 kr i svenskt mynt. På Kling hafva vi inte ännu fått några säkra spaningar men en säger här att han lär vara på en stor egendom som ligger emellan Buenos Aires o Pigüe såsom någon sorts rättare, men det är väl troligtvis bara löst prat om jag åtminstone kunde få mitt pass min klocka och kleder från honom, Nils har nu måst sälja sin klocka för att få en filt och litet kläder för som vi nu äro rätt klent utrustade med. Nu är det qväller och nu skall Nils lägga på nya plåster och pyssla om mina fötter innan det blir mörkt alltså adjö för denna gång. Tisdag: Efter att ha sofvit utmärkt godt är jag nu bättre i min fot, så att jag i dag på morgonen åter började med mitt arbete men som det just nu kom en regnskur blev det åter en ledig stund. En Söndag öfverraskade Fru Champion oss med en efterrätt näml. majsenapudding det smakte alldeles utmärkt godt och som vanligt rikliga portioner. Mister Champion kan tänka att tjena pengar genom att röka svin och sälja han har nu ungefär 400 svin göder dem med majs och det kommer nog med tiden att bli en utmärkt affär, men det låter sig endast göra för en som börjar med kapital när han kom hit hade han 10.000 Nationaler eller 37.500 kr i sv. mynt. Om Mamma visste hvad vi tala mycket om huru vi skola hafva det om vi få en chakra, bland annat så skola vi hafva hängande sängar, slå ihop en ram af 4 stolpar spänna väf derpå och så 4 rep iden så hänga upp den lagom högt för att inte lopporna ska kunna bita. Så tycka vi det vore utmärkt bra om vi fingo chakran i närheten av Doctor Bergmans hvilket vi troligtvis får, å då kunde Nils få vara tillsammans med bildade människor om Söndagarna hvilket Nils sätter stort värde på. Doctor Bergman måtte vara vådligt rik han talade om för Nils att på den tiden som han var läkare här, han ingen månad tjenade mindre än 25.000 Nationaler eller 93.750 kr nu gör han bara affärer med jord köper och säljer han talade äfven om för Nils att idag har jag såldt en egendom som jag tjenade 50.000 nationaler på i ren vinst, han måtte också vara oerhört rik, på sin egendom har han ett utmärkt vackert hus med verandor och saker,

egendomen sköter han just inte om utan har en Majordomen som det heter som gör det, han har också ett utmärkt präktigt hus i Buenos Aires och en våning som lär vara alldeles makalös fin, han bor stundom i B.A. stundom på sin egendom han är gift med en tyska och har några barn tror jag, det talas endast spanska i deras hus, men Nils talar spanska mycket bra, så när han var der på middag redde han sig utmärkt bra. Nu kom Nils hem med en vagnslast majs, men var inte det minsta våt ty han tog på morgon på sig sin poncho en sorts vattentät schawl, och det bra det.

Söndag: I dag Påskdagen gå vi ned till Pigüe hvarför jag vill afsluta mitt bref, jag kan inte få reda på bläckpennan hvarför jag måste använda blyerts.

Angående chakra så vill jag endast tillägga att den snälla Doctor Bergman nästan lovade att skänka oss jord om vi blott skaffade oss pengar att köpa redskap m.m. för det sade han när Nils talade vid honom och är det så att vi få jord gratis så ha´ vi ej de 300 nationaler att betala för hvarje år som om vi skulle köpa jorden, då kunna vi troligtvis få betala vår skuld och om det äfven skulle blifva missväxtår så kunna vi om vi se att det inte bär sig sälja kreaturen o redskapen samt jorden och då hafva ungefär dubbelt så mycket pengar som vi tänka att låna -!- så någon risk för morbror A. bör det i alla händelser inte vara. Nils har här rifvit av lite papper för att tugga på. Jag har nu just ingenting att tillägga, mina fötter blifva nu bättre och bättre dag för dag (så snart kan jag kanske få börja på och rifva mig igän) ånej nu är det inte så mycket loppor ty nu är det så kalla nätter å då bita ej lopporna så mycket.

Med de hjertligaste helsningar till Eder alla slutar jag mitt bref nu skall Nils skrifva några rader.

Mammas son
Juan Starbäck

Älskade Mamma!
Jag skrifver nu blott några rader för att hjertligen tacka dig för det efterlängtade kortet, som uppväcker hos mig så många minnen både ljufva o sorgliga, det ligger nu inlåst i mitt jernskrin tillsammans med brefven m.m. och stundom tages det fram, då tiden medgifver betraktelser öfver hvad som är o hvad som kunnat vara. - Tack äfven för det strax derefter ankomna brefvet. Den som hade haft schaber att skänka Olga till en balklädning ändå, men den tiden kan nog komma än, äfven om det skulle dröja. Jag är nu sedan en längre tid märkvärdigt rask och kry igen efter mitt illamående i bröstet, hvilket alltsammans nog kom af det hårda arbetet vid tröskmaskinen då vi försökte att ar-

beta der strax efter det skurken Kling lemnat oss utan penningar midt i ödemarken snart sagdt. Våra bössor hoppas vi skola anlända i veckan efter helgdagarne, och då skola vi få roligt. Nu skola vi hela familjen fara ner till byn, jag var nyss ute och gjorde vagnen i ordning, derför farväl för denna gång. Många helsningar

från din tillgifne gosse

Nils.

Före Jul skref jag till Carl A. till Lindeström skref jag för ngra dagar sedan o Alfred skall äfven snart få bref. Med doktorinnan Haglund har jag brefvexlat angående jordköp här för ett par hennes unga vänner.

[Mellan 4 och 27 april 1887.]

Älskade Mamma,

Jag skrifver blott några rader för att omtala att vi bägge må bra och ha´ helsan, hvilket åtminstone hvad mig beträffar skulle slå läkarne med häpnad hemma ty att jag kan stå ut med det lif vi nu föra är märkvärdigt. Alldenstund vår förtjenst hos Campion (engelsmannen) ej var stor ha vi flyttat och arbeta tillsammans med en annan svensk hr Dallman på accord för att skörda potatis vi få 3 centavos för hvarje 25te skålpund vi skörda och så hoppas vi få en liten om än aldrig så liten förtjenst derpå, när vi slutat. Vi måste hålla oss mat o husrum sjelfva och det tar både tid och är obekvämt. Vi ha byggt en riskoja åt oss ute på prärien, der vi nätt och jämnt få rum att sofva, men den är ändå något skydd mot köld, regn och den hårda "pamperon" pampasvinden.

Jag ligger fortfarande i underhandling med koloniens administration om utfående af vår lön hos bedragaren Kling, men får kanske processa för att utfå den. Klara papper och bevis hafva vi emellertid och hoppas på det bästa. Ja så illa som Kling gjort oss kunnen I hemma i Sverige icke inbilla Eder, genom honom ha´ vi förlorat allt t.o.m. utsigterna att få inbringande arbete här i kolonien. Måtte vi aldrig mera träffa honom här i verlden, ty svårt blefve det att behärska sig sjelf och icke begå dumheter, som vi skulle ångra efteråt.

Vi undra mycket huru vårt för oss och vår framtid så vigtiga bref kommer att upptagas. Få vi låna pengarne ja då kunna lyckligare tider komma för oss, hvarom icke så har jag för min del stor lust att lemna landet och kanske återvända till Sverige, der jag hoppas åtminstone ej behöfver sofva under bar himmel vintertiden som här, jag skulle vara glad att t.o.m. stå i en hökarbutik och strypa sill som förr varit min afsky, blott jag dermed kunde förtjena mitt uppehälle.

Nog tror jag att mitt bröst skulle stå ut, ty så prövadt som det blifvit här kan det näppeligen blifva i Sverige. Våra bössor ha´ vi ännu icke fått, men de äro i Buenos Ayres, men äro ju adresserade till

Kling, kanske vi komma att förlora äfven dem, men jag hoppas dock motsatsen, ty jag har vidtagit alla åtgärder. Hasteligen mammas

gosse Nils.

Den 27de April 1887

Älskade Syster!

Vi sända dig härmed en innerlig lyckönskan på din 17de födelsedag önskande dig allt godt. Lyckönskningen kommer sent, men var öfvertygad att våra tankar voro hos dig, då vi på kvällen i vår riskoja talade om de kära hemma varande under det vinden tjöt utanför så att halm och strå yrde kring öronen. Ofta om nätterna ha´ vi besök af räfvar och andra odjur som stryka omkring, härom natten stulo de 7 kilos kött och ett stycke ost för oss, men vänta bara tills bössorna komma, då skola vi väl hålla sådana gäster på afstånd. Vår kamrat herr Dallman är som vi svensk, han är son till en skräddare mästare i Sthlm och har här i landet liksom vi slitit mycket ondt, han tänker i juli återvända till Sverige, ty här är intet att göra för den som intet kapital har, de goda tiderna äro äfven här nu förbi, då man med två tomma händer kunde tjena en förmögenhet som ett nafs. När han kommer till Sthlm kommer han upp hemma för att helsa från oss och tala om huru vi hafva camperat tillsammans i öknarne här. Detta skrifver jag hos Kapt. Ros, som bor ej så långt bort från der vi arbeta. I vår hydda fins intet bord och inga skrifdon. Jag har äfven nu en egen häst ganska vacker o bra, till färgen hvit, jag fick den till present af vår förre husbonde Mr Campion, då vi lemnade honom. Adjö med dig nu, jag skall nu ut och rida till Pigüe med bref. Lef väl och var hjertligen helsad af dina bröder.

Nils o Jonas.

P.S. Då jag nedkom till posten för att inlemna dessa bref, hade vi (1. rättare Jonas) bref från Mamma, och tidningar. Det var efterlängtadt, tack. Mycket måtte hända i Sverige som vi ej ha´ en aning om härute. Borgmästare i vikingen!!! alldeles rigtigt allt på sin rätta plats.

Farväl än en gång tack. Vi må utmärkt bra.

Nils.

Pigüe den 19 Maj 1887

Älskade Mamma!

Som vi idag hafva helgdag Kristihimmelfärdsdag, då vi naturligtvis ej arbeta, och nu bo uti ett ordentligt hus (stenhus) der vi hafva både

stolar och bord, så finner jag lämpligt att skrifva och tala om huru vi nu hafva det, synnerligast som jag tvättat mig ren om händer och hela kroppen för resten, ty om hvardagarna är det ibland svårt skilja på en jordkockla och min högra hand hvilken jag plockar potatis med. Mycken tack för Mammas bref, jag instämmer med Nils och tycker äfven det är tråkigt våra bref gjort Eder så ledsna, men hoppas jag snart vi skola kunna skrifva gladare bref. Altså bo vi nu hos ett franskt familj der hafva vi det utmärkt bra, roar det Mamma att höra matsedeln för idag så var den såhär: kl 7 Matté med färska galletas (de vanliga brödena) här kl 12 bouljong med grönsaker uti, kokt gris, biffstek med tomater (en sorts frukt som stekta smaka utmärkt godt, kl 7 samma soppa som på middagen rapphöns med makaroner till. det är ju inte så dåligt, ibland få vi en sorts bönor kokta i olja hvilket jag hade tänkt mig skulle smaka äckligt men tvärtom jag är rigtigt förtjust i dem äfven få vi risgryn kokta i olja äfven det smakar mig utmärkt godt ibland få vi lefver, till och med blodkorf fingo vi engång alltnog vi äro mycket nöjda med maten, om nätterna ligga vi i sängar, hvilka frun om qvällarna bädda med lakan så vi äro här mycket belåtna, sofver göra vi hela nätterna ty nu hafva lopporna lagt sig i vinterdvala en och annan oroar oss ibland men det är ju ingenting, jemfört med den tiden då vi hade eget hushåll och lågo ute så är det här något rigtigt utmärkt.

I går hade vi bref från Alfred Bergendahl och i förgår från Carl Arhusiander o Carl Starbäck. Hadar Hallberg som förlofvat sig det gick helt hastigt tycker jag, det måtte varit en utmärkt flicka, det hörs inte utaf att Nanny får några friare. Det måtte vara mycket dåliga tider der hemma alla Munktorps bönder hafva ju gjort konkurs jag tänker Morbror Alfred får förlora bra mycket, så kanske Morbror Alfred ej kann låna oss pengar, det vore tråkigt men får väl gå ändå jag får tacka Mamma för Mamma är så snäll erbjuder oss respengar att fara hem på, men det kunna vi nog skaffa oss på ett eller annat sätt. Få se om vi om Söndag eller måndag hafva bössorna i vår ego det blir mycket roligt, när vi få dem skola vi skrifva till Morbror Lars och tacka honom för besväret. En qväll hade vi rätt roligt här när vi kommo ridandes från vårt arbete (ungefär 10 minuters ridt från potatisåkern) åto vi som vanligt qväll och efter maten bruka vi hjelpa till och skala Majs, så kommer en af Monsieur Braz (fransmannen som vi bo hos) gifta döttrar hit upp, 2 af hans fullvuxna söner jemte några andra fransmän, sedan vi slutat majsskalningen ställde de till med en dans vi dansade och hade rätt roligt vi tre svenskar visade fransmännen huru vi bruka dansa i vårt land, så bjöd gumman oss på kaffe och det fortsatte vi med till framemot kl 12, musiken bestod af ett handklafver men det

gick lika bra ändå. Ja! nu tror jag, jag har ej mera att skrifva om, i morgon bittida börjas potatishackningen igän, Nils sjunger sina glada visor så vi tycka dagarna gå mycket fort solen går nu ej upp förr än kl 7 och ned kl 5 ungefär, så dagarna äro ej heller så långa. Adios för denna gång, många helsningar till systrarna och alla vänner och bekanta, mest helsas Mamma af

Juan Starbäck

P.S. När vi få tid och lust skola vi skrifva till Alfred Bergendahl, kan ju mamma ju vara snäll helsa honom om han kommer upp, kanske det blir om Lördag.

Pigüe 19. Maj. 1887.

Älskade Mamma!

I förgår emottogo vi Mammas kärkomna bref af 13de April. Att I alla hemma vid underrättelserna om våra motgångar skulle blifva så ledsna smärtar oss mycket, kanske det varit bättre att aldrig nämna om våra olyckor; Nej! det hade det ändå ej varit tror jag; ty jag vet huru jag sjelf skulle känna mig om I skrifven att allt vore godt och väl o det i verkligheten vore illa. Få se nu hvad Morbro A svarar på vår begäran, deraf beror mycket. Få vi icke penningar, ja då är för oss icke mera att göra här i landet, har man här icke ett litet kapital att börja med eller kann man icke något handtverk, då kan man hafva det lika bra hemma i Sverige ja, bättre ty man är der närmre sina anförvandter och vänner. Mamma erbjuder oss att sända penningar för att återvända hem, det är så snällt af Mamma men icke vilja vi det, alltid kunna vi väl här förtjena så mycket att vi kunna återvända hem på egen bekostnad fastän vi måste längre dröja i landet, dessutom kunna vi genom att sälja våra bössor m.m. få ihop till resan. Apropos bössorna så ha´ de ännu icke kommit i vår ego, men jag har fraktsedeln på dem från Buenos A. och hit ner till Pigüé så att till om Söndag eller Måndag skola de väl ändtligen vara här.

Med bössorna har jag haft mycket bråk och skrifveri. De vore nämligen adresserade till Kling tillsammans med hans låda. Kling var rymd från allt och många svårigheter uppstodo för att bevisa att bössorna voro våra, men det lyckades till slut, sedan jag krånglat och bråkat snart nu i sex veckor så länge ha de varit i landet utan att vi fått dem. I tull o omkostnader har jag fått betala i sv. mynt 121 kr. o 60 öre så att billiga blifva de icke, och denna utgift käns hårdt på den magra kassan som Kling så grundligt länsade.

Hvad helsan beträffar så må vi för närvarande utmärkt båda två, trots hårdt arbete och allting; jag var visserligen klen ett par tag under det jag var hos Kling, men då var jag ju ej så van och härdad

som nu, hos Campion (engelsmannen) hade jag litet att arbeta och hemtade mig på alla vis och är nu så stark och kry att ingen människa ens kan tro att jag har lungsot. Hela dagarne arbetar jag med hackan i jorden och "påtar" opp potatis för 4 centavos per arrobas och dermed förtjena vi vårt uppehälle ledigt o litet mera. Den första tiden vi arbetade med detta arbete sofvo vi ute i fria luften eller i en liten riskoja som vi sjelfva bygdt och hade vårt eget hushåll. Ibland blåste det iskall sunnanvind flera dagar så att vattnet i thekannan var bottenfruset om morgnarne och måste hackas dän med knif, men vi mådde båda utmärkt. Genomblöta af regn sofvo vi mer än en natt på bara backen och läto dagen derpå kläderna torka på kroppen och utan att få en snufva en gång.

Så att för att säga min mening rent ut så tror jag att jag icke ännu på länge har något att frukta af min sjukdom och nog tror jag att jag lika bra nu kan stå ut våra kalla men ändå så härliga vintrar hemma i Sverige, som jag kan stå ut med det helvetiska väder som här ibland är vintertiden.

Och kommer jag o John en gång hem om vi icke lyckas här ute så är jag för min del villig att göra hvilket arbete som helst för att förtjena mitt uppehälle. All så kallad sturskhet är i viss bemärkelse alldeles försvunnen.

Du undrade öfver att då ju landtbruket är så löpande här icke Kling kunde stanna. Hade han blott kunnat hålla affärerna uppe till öfver skörden hade han varit räddad, ty han hade säd majs o potatis tillräckligt för att stoppa de värsta björnarne.

Wilhelminadagen d. 26te Maj.

Så långt hann jag förra gången jag skref, men blef då afbruten o fortsätter derföre nu. I lördags var det en glädjedag ty då mottogo vi Mammas å Morbror As bref med underrättelse att vårt lån var beviljadt. Nu skola kanske utsigterna blifva ljusare och vi en gång i framtiden blifva i stånd att vara ett stöd för vår kära Mamma. Samma dag kommo äfven våra bössor och äro vi mycket nöjda med dem. Vexeln kom i går, men jag får mycket besvär att få den inlöst, då icke som jag bad om priman o sekundan afskickats samtidigt. För detta ändamål reser jag i morgon till B.A. o så fort jag får pengar på vexeln kommer Jonas efter. Snarast möjligt skola vi sedan afgöra jordaffären för att få börja plöja. Då jag kommer till B.A. skrifver jag längre o utförligare såväl till Mamma som till dem i Köping o till Morbror Lars. Jag slutar redan nu emedan jag har mycket obekvämt att skrifva (jag sitter på en koffert och skrifver på en gammal låda) med de hjertligaste lyckönskningar på mammas namnsdag från oss båda.

Mammas friske, nöjde
och hoppfulle son Nils.

P.S. Tack för varningarne angående B. vi skola nog taga oss i akt, ehuru jag mycket tviflar på sanningen af det jag fått höra om honom. En man med bedrägeri i sinnet gifver ej åt en fattig utblottad arbetare 35 Nat. (125 kr) som B. gaf åt mig strax vi blifvit bestulna af Kling. D.S.

Sauce Corto den 21 Juni 1887
Älskade Mamma!
Medan Nils nu sitter framför spisen och kokar majsgröten vill jag skrifva några rader, först af allt vill jag tacka Mamma så rysligt mycket för Mammas godhet att skaffa oss pengar. Vi hafva nu fått en ganska bra chacra och ej heller långt från byn, jag är hitt intills mycket nöjd med den och idag när inte slagtarn hade något kött, gick jag ut och sköt 7 stycken rapphöns, hvilka Nils kokade soppa på smakte ganska bra. Vi hafva nu också en dräng, det är en engelsman, men som varit här i landet i 15 år så han förstår sig på allt arbete som förekommer på Campon. Vi hafva börjat att plöja något men hafva ännu inte kommit oss rigtigt igång men hoppas jag vi snart nog skola få plogen igång hela dagane. Mycket har jag ej att skrifva om ty Nils har ju skrifvit om det mesta samt jag en del till Olga, nu är gröten färdig hvarför jag slutar med de hjertligaste helsningar till alla men mest varder Mamma sjelf helsad af Juan.

Nästa brev från Nils saknar början, men påbörjades före ovanstående.

Vårt hus är långt ifrån "häfligt", men är bättre än zinkhusen i Pigüé, ehuru väl litet. Till ett annat år skola vi bygga ett nytt. Spis hafva vi en svensk köpt af kapten Adde. Plog hafva vi äfven en svensk. Apropos plogar så har jag genom Adde af en stor firma i B.A. fått agentur för plogar o redskap härnere i kolonierna, och dermed kan jag kanske tjena mig en liten slant extra, blott jag får tid att komersa. Nu hafva vi så mycket att göra för vårt eget jordbruk, att utan dräng som vi hittills äro, jag icke har tid med annat. Jag är köksa på chacran och den konsten börjar jag snart att kunna nu, (i qväll hade vi risgrynsgröt som icke var så dålig) dessutom arbetar jag med allt möjligt. Jonas skall blifva den som plöjer o med plöjningen börja vi kanske redan i öfvermorgon. Första dagen vi kommo till vårt hem hade vi att rensa brunnen och det var ett knogigt arbete, jag stod neri o gräfde o påtade upp ruttna djur o saker som ramlat ned Jonas drog upp hinkarne så att han svettades värre, hellregnade gjorde det också om dagen så att icke var det angenämt göra; nu hafva vi emellertid en bra brunn med tak öfver och hissinrättning, hvilket allt vi gjordt

sjelfva. Dessutom ha´ vi på de 4 dagar vi bott i vårt eget hus, hunnit med diverse andra saker, i dag ha´ vi bland annat snickrat en sorts drög att använda tills vi få en riktig vagn, och profkört den hafva vi också, ty vi hemtade på den vår plog från jernvägsstationen. Vårt hemman ligger ungefär 5 minuters ridväg från jernvägsstation i byn och det är ju en stor fördel.

Bland våra djur glömde jag att nämna vår hund som döpt till Benjamin för korthets skull kallas Ben. Han är ännu valp. men tycks arta sig bra. Så snart vi finna någon lämplig dräng ämna vi taga en sådan för en tid. Om kvällarne ligga vi och språka om Eder hemma i Sverige och undra o fundera på hvad Ni hafva för eder, nu är det sommar hemma o vinter här och Ni samlas på verandan på gården och språka och vi ligga i vår koja och kallprata under det vinden tjuter utanför. Så blåser John en låt på sin ocarina och så tänka vi på alla minnen som förknippa sig med hemlandsmelodierna och hoppas att vi.1891.skola blifva i stånd att göra en påhelsning hemma om våra skördar slå något så när ut. Nu farväl, helsa alla. Slägtingar och vänner Arhusianders icke minst, säg Carl att vi fått hans bref och att jag skall skrifva - då tider blir och bed honom icke vara ond för vårt slarf. Farväl, Må väl, allt väl.

Din tillgifne son

Nils Starbäck

P.S.

I går erhöllo vi Mammas långa och välkomna bref, roligt att höra att Ni alla äro friska. Många förändringar måtte ske nu i Köping. Arpi o Hofgren döda m.m. Synd om Öström också. Vi ha´ nu fått en dräng en engelsman (unga pojken ännu) men han känner till allt slags arbete. Vi ha´ redan börjat plöja litet och äro mycket nöjda med vår plog. I morgon börjas plöjningen på allvar och skola vi taga samma regel till rättesnöre, som vår vän engelsmannen Campion att "en gång börja att låta plogen gå och sedan låta den gå år ut och år in" det är sättet att få mycket hvete. I år ämna vi så c^{a} 20 kvadras (20 hektarer) hvete 5 kvadras Majs 2 kvadras klöfver o 2 à 3 kvadras potatis. I går skref jag till den firman för hvilken jag fått plogagenturen efter 5 plogar då jag fått dem sålda kunna vi beställa oss seldon för ännu fyra hästar för förtjensten hvilket vi mycket gerna vilja ha; Nu hafva vi endast för 3. En vagn hafva vi beställt, så stor att skulle vi komma körande med den på Gustaf Adolfs torg o en 8 à 10 hästar förspända i full galopp så skulle folket tro att brandkåren vore ute, men så är här modet och man kan på en sådan vagn lägga ett duktigt lass må du tro. I dag morgse måste vi skjuta en ko som var för vild

att låta taga sig. Hon rusade mot vår peon (dräng) och mig ock så att vi måste lemna currolen (inhägnaden) så fort som möjligt. Som hon ingen mjölk gaf och dessutom var så vild beslöto vi skjuta henne och hon föll för en kula ur min bössa. Sedan hade vi arbete hela Söndagsförmiddagen med slagtandet. Af huden skola vi göra dragremmar för oxarne, grimmor m.m. en del kött ha´ vi sålt, en del ha vi behållit, om vi kunnat salta in det hade varit bra, men så mycket känna vi inte till af kokkonsten. Om vi hade en kokbok här, det ha´ vi mycket önskat, kanske du kunde sända oss en den vore mycket välkommen helst "Tant Maris" ty den har jag studerat, och hittar i. Den kan nog sändas per posto tror jag.

Nu farväl ytterligare många helsningar och tacksägelser för allt allt.

Din

Nils

$18\frac{27}{6}$ 8 [7]?

Sauce corto colonia Galense. 9 juli 87

Älskade Mamma,

Som det i dag hällregnar (det bästa vi kunna önska för vårt landtbruk) begagnar jag tillfället att skrifva några rader till dig o systrarne för att omtala hur det går för oss.

I dag har det varit litet motigt för första gången sedan vi började på egen hand. För det första försofvo vi oss på morgonen trots väckarklockan sedan måste vi afskeda vår dräng, som hade den något oförskämda begäran att begära tillåtelse att "pasear" som det här kallas midt på hvardagen; "pasear" är att rida ikring till vänner och bekanta till värdshus o.s.v. för att taga sig några glas. Vi sade då till honom att han kunde "pasear" så mycket han ville på Söndagarne, hvardagarne måste han arbeta men det ville han ej gå in på o så fick han säga adjö o gå sin väg. Någon stor förlust var det icke ty han var alltid något latblandad af sig och kom en gång hem stupfull. Vi kunna äfven närsomhelst få andra om vi så önska. Arbetet går framåt dag för dag; vi hafva just nyligen fått $2^{\underline{ne}}$ nya svenska plogar 1 dubbel o 1 enkel och äro vi synnerligen nöjda med dem. Äfven har det ankommit till mig från den der firman jag talte om en sändning plogar till försäljning och hoppas jag med det snaraste kunna sälja dem. På hvarje plog jag säljer tjenar jag ungefär 20 kronor svenskt, och det är ju icke så illa. Friska och sunda äro vi båda, Jag har nu icke sedan i Februari hostat blod någon gång och känner mig i bröstet ganska kry bara det må fortfara, hvilket jag hoppas ty nu kan jag sköta mig bättre än då vi båda arbetade för andra. 1. Glas mjölk kan jag äfven få

hvar dag, om jag vill, ty vår kassa ger oss tillräckligt. Om 14 dagar hoppas vi kunna börja så vårt hvete. En trädgård hafva vi äfven anlagt nu och i vårt hönshus kackla 1 dussin hönor och tuppen gal båd´ dag o natt. En herr Lind från Norrköping lär komma hit till landet för att börja åkerbruk har jag genom bref från fru Haglund hört. Vi har erbjudit honom att komma till oss för att en tid vistas hos oss och arbeta för att lära sig huru man här landtbrukar. Vill Mamma kanske genom bref till doktorinnan Haglund efterhöra om han kanske kunde taga med sig 1. tant Maris´ kokbok till oss vore det mycket bra så kunde vi någongång göra litet omvexling, äfven ville vi läsa litet om slagt och insaltning af kött och fläsk. Tidningar längta vi nu igen efter. Vi undra så mycket huru allt är hemma i Sverige. Vi ha´ ju nu snart varit borta ett helt år. Det skall blifva roligt att en gång som oberoende man komma hem och träffa alla vänner och väninnor äfven om det dröjer några år och de kanske glömt bort oss. Om Vi som vi nu gå och stå plötsligt skulle komma knallande framför glasfarstun i Köping, skulle ni nog icke känna igen oss och "Läddan" skulle ge hals värre.

Nyss undrade vi hur Mamma skulle göra till vintern flytta åter till Sthlm eller stanna i Köping som Mamma i våras ett år sen talade om. Hvad ämnar Öström göra hemma i Sverige tro? Jag skulle hafva skrifvit till både honom Alfred Lindeström o Carl A, men sanningen att säga har jag så mycket annat bestyr att brefvexlingen knappast hinnes med. Nu är tid för mig att sätta på kvällsmat hvarför jag med många och de hjertligaste helsningar till alla slägt och vänner i Köping mest till dig och systrarne tecknar din son

Nils.

Älskade Mamma!

Efter som Nils lemnade lite plats qvar så vill jag skrifva några rader ehuru jag just ej har så mycket att skrifva om. Då vi började på att arbete här på chacran var Nils alltså enligt överenskommelse kock, men hade ej varit kock mer än 3 eller fyra dagar då han tyckte det skulle vara roligt att ut och plöja och då det ju alltid är trefligare att hafva lite omvexling skola vi hädanefter tura om och koka hvar sin dag, och häromdagen när Nils och peonen kom hem hade jag en liten öfverraskning åt dem, jag hade näml. på förmiddagen vispat en pannkaka och den var verkligen magnifik 5 ägg ungefär ½ stop mjölk, en ganska präktig liten ungn hafva vi i spisen vi hafva der stekt präktiga stekar, stekt fågel, hvilket vi när som helst kunna få, behöfva blott gå 5 à 10 steg från huset för att skjuta tillräckligt för ett mål. I går qväll skulle jag försöka att göra potatisbullar, jag kokade först potatis, skalade den sedan stötte jag den hade lite socker ibland och görde sedan små bullar och stekte dem det smakte rätt godt,

jag vet ej om det var rätt eller om det skulle vara något mjölk och ägg uti dem.

Som sagt, roligt skulle det vara om vi hade en kokbok så kunde vi se huru vi skulle göra lite annat än det vanliga. Nu är det slut på papperet och nu är gröten strax färdig hvarför jag säger adjö med många helsningar till alla alla mest dock till Mamma o systrar mammas son John Starbäck.

Sauce Corto den 14 Aug. 1887

Älskade Mamma!

Tusen tack för de sednaste brefven. Det måtte varit en förfärlig storm i Stockholm tur att inte Mamma var der, vi hade igår äfven stark storm så att zinkplåtarne på taket lyfte sig, men nu hafva vi bundit fast dem med ståltråd och hängt stora stenar i dem så nu lär det väl ligga qvar. I går for Nils till Buenos Aires för att skaffa en del till vår dubbelplog, som häromdagen gick sönder, samt äfven för att diverse andra saker, Majs till utsäde, Hvete, Alfalfa, och frön för trädgården. Vi hafva sått 1 säck Hvete hvilket vi plöjde ned, men då det skulle gå för långsamt, så tänker vi harfva ned de andra vi komma väl att så omkring 25 sr Hvete Potatis, Majs, Lin och Alfalfa vet jag ej ännu huru mycket vi skola så, sedan vår första dräng gått tänkte vi vara ensamma, men då vi för såningstiden behöfde en karl antogo vi en Tysk stor och grof som en rigtig jätte arbetar bra gör han också, men vi komma nog inte att ha´ qvar honom länge ty han är dels för stor och klumpig att drifva ut och in Kreaturen från Potreron (Beteshagen) och dels är han envis och vill alltid hafva remmar, seldon på sitt vis mf. saker, han har för ett par år sedan tjenat hos en Rysk familj ett par stationer härifrån det var i Kolonien Olovaria der kom han osams med sin husbonde och började slå honom då grannarne kommo till hjelp, men det hjelpte inte han gaf hela den ryska koloniens invånare smörj, derför kallas han än i dag för "Der Russenschläger". Den 5 Augusti då Nils blef 24 år gick arbetet sin gemna gång med plöjning men till middagen hade jag gjort 2 de skönaste pannkakor hvilka smakte rigtigt bra. Häromdagen erhöllo vi Klings låda, men naturligtvis var det ej så mycket saker uti den som han hade sagt det skulle vara: En amerikansk rengnkappa nästan ny, En Nattrock ny, ½ dussin strumpor ylle, 2 Jägerskjortor, 2 undertröjor, 1 ny mycket bra skinntröja, 1 engelsmössa, 1 hamptysmössa, ½ dussin näsdukar 1 glasmålning föreställande "Magdalena" 1 cigarrmunstycke, 1 14 öres almenacka, 1 Lampskärm särdeles fin likadan som Mormors med pressade blommor på men inte alls passande för en kolonist hvarför Nils igår medtog den till Buenos Aires för att gifva den åt Löjtnant Stenbäck, kam, hårborste, nagel-

borste, tandborste, 1 Köttqvarn hvilken vi en gång profvat att göra köttbullar med och det gick mycket bra, en borr 1 hammare gemte några andra småverktyg men i vårat tycke mer passande som leksaksverktyg än som verktyg på en chacra 1 Psalmbok 2 böcker Predikningar så var det några små böcker som t.ex. "Den lilla Muraren", Den lilla Trädgårdsmästaren, "Hemsysslor" Hönsboken mf. men mycket dumma böcker. Hvad skulle väl Kling med en sådan bok som Hemsysslor der det står huru små barn skola uppfostras, huru amman skall behandlas, huru Pigor skola skötas, ej en enda sak som passar för en kolonist så var det C^{a} 20 st. Tidningar Nisse o Kasper samt en Nisskalender än en bok 1 kokbok af Aurora Livander men inte koka vi t.ex. vår vanliga boljong i 3 eller 4 timmar som det står i kokboken utan på sin höjd 1 timma hvad vi fick betala för att få lådan det voro väl sakerna värda det var omkring 8 nationaler (28 kr svenskt mynt) utaf allt voro regnkappan o skinntröjan bäst. I dag på morgonen sedan vi druckit matté gick jag ut och jagade och lyckades skjuta ett rådjur och då fingo först hunden 1 stycke, så Grisen inelfvorna, hönsen äfven några bitar och vi låren och haren, så i morgon äta vi rådjursstek till middag. Nu kommer Frank så är tyskens namn med kreaturen nu måste jag ut och hjelpa honom. Vi hafva nu 10 hästar 3 oxar 1 ko 3 kalfvar 1 gris 10 höns 4 kycklingar 1 tupp, hönssen här i landet äro ej dyrfödda hvad man behöfver gifva dem är endast vatten hvarken Korn eller hafre vi kunna ibland få 9 ägg omdagen fast det nu är vintertiden. Att Olga fick den 1^{sta} serenaden var ju rigtigt roligt för henne och det är rigtigt roligt att hon har lite roligt ty nu är det väl ej för tidigt att får vara med litet här och der.

Om Tisdag far jag ned med slädan för att hemta Nils. Ja nu vet jag ej mer att skrifva om hvarför jag slutar mitt bref med många helsningar till alla Olga Tuttan alla alla men hmest [**oläsbart ord**] Mamma helsad af

John

Älskade Mamma o Systrar!

Tack för senaste brefven. Jag har nu icke på en tid skrifvit, ty jag har varit så upptagen utan Jonas har skött correspondensen hem. Först och främst var jag i B.A. för att få en plog lagad och för att köpa diverse saker, utsäde o.d.. Der träffade jag Dr. Bergman som efter mottagandet af Dr. Janne Bergmans brev, var ännu mera vänlig mot mig än förr och gjorde oss många tjenster; han bjöd mig äfven på en fin fin frukost på "Felipe" Buenos Aires´ finaste restaurant. I honom hafva vi haft en verkligt god både rådgifvare och vän här i landet. Vid återkomsten från B.A. hade jag att hemta vår vagn som var färdig i Pigüé 10 leguas härifrån. Jag red ena dagens förmiddag dit medtagande

vangshästar, låg öfver natten hos vår gamle o snälle husbonde Campion. Dagen derpå åkte jag till Curúmalan, 6 leguas, der jag hade att passera ett vad öfver en liten flod der vattnet stod ända upp i vagnen. Der sof jag öfver natten i min sadel i vagnen och dagen derpå ankom jag åter till Sauce. Hvarken jag eller hästarna voro trötta, ehuru det var ett godt stycke väg för blott två hästar. Då vi ha vagnen lastad spänna vi alltid för spannet, "gentilt skall det vara", men här i landet är det icke något ovanligt, der man dagligen ser 10 till 12 hästar för de stora s.k. Carras, som med frakter genomfara campon i alla riktningar. Vi må bra, d.v.s. Jonas ögon äro dåliga o så har han litet reumatism, hvilket är efterslängar af den olyckliga tiden då vi sleto så ondt och mången gång fick sofva ute i regn o blåst. Mitt bröst är "syperbt" som Dr. Holm brukade säga, (lefver han?) och alla våra strapatser ha´ på mig icke haft något inflytande, peppar! peppar! Gu vet om det var verklig lungsot jag nånsin hade. Mamma vill veta om hur man landtbrukar här i landet. Det är ganska enkelt, men också mycket arbete. Jorden ligger icke i träda som hemma i Sverige och något skiftesbruk i egentlig mening förekommer ej. 5 à 6 år å rad kan man så hvete på samma åker, derpå kan den besås med majs eller dylikt till ombyte, men ligger i träda gör den ej. Lador, logar, stall o.d. äro öfverflödsartiklar här d.v.s. nog vore det bra att ha´, men "Chacareros" som vi kolonister kallas ha´ icke råd med dylikt, kan man ha råd att bygga en s.k. Galpon eller litet uthus är det vackert så. Säden stackas på åkern och tröskas med ångtröskverk och försäljes som hemma i säckar, majsen afplockas o säljes endera i kolfvar som den är eller "desgranizado" d.v.s. afskalade. Alfalfa d.ä. klöfverhö slås, stackas och säljes per ton. Årets priser för säd o potatis har varit ungefär så här.

Hvete.	Majs.	Linfrö.	Potatis	Alfalfa.
Franskt 100.kil.$3.00	Blanco 100 k. 2.00	Pr.100.k. 3.40.	Pr.25 ℔ 0.30	Pr.ton $ 30-40
Candedl." " 5.00				

D.v.s. i sv. priser o 1.$. beräknad till 3 kronor o 50 öre. Hvete från 10.50 till 17.50 per. 100 kil. Majs (hvit) 7.kr. per. 100 k. Linfrö 11.85 per 100 kil. Potatis. 75 öre för 25 ℔. Alfalfa 105-140 kr. per. ton. = 1000.kil. Kreatur kosta här:

Oxar, arbets.	40 $ = 140 kr.pr.st.	Vill Mamma veta litet hvad lifsmedlen kostar så följer äfven en uppgift på
Stutar.	25 $ = 87.50 pr.st.	
Hästar. goda.	20 $ = 70 kr. st.	
Ston.	10 $ = 35 kr. st.	

Kor.	30 $ = 105	kr.	st.
Svin. gödda	10 $ = 35	kr	st.
Höns	1 $ = 3.50	paret.	

det; d.v.s. de vanligaste som förekomma i campon:

Yerba (till Maté).	3.40 $	11 kr. 85	pr. 10 kil.
Socker.	3.00 $	10 kr 50	" " "
Bröd s.k. Galletas = skorpor	1.60 $	5 kr 60	" " "
Kött.	0.09 $	0 kr 31½ öre	pr 1 kil.
Ägg.	0.20 $	0 kr 70	pr. dussin.
Farina en sorts mjöl	0.15 $	0 kr 52.	pr. kilo.
Kaffe.	3.00 $	10.kr 50.	pr 10 kil.

Kläder.

Alpargattas. arbetsskor af segelduk.	0.50 $ - 1.75 paret.
Bombachos. byxor.	2.50 $ - 8.75 "
läderskor	3 $ = 10.50 paret

Allt detta. af simplaste slag som det brukas af Gauchos. En kostym kläder kostar från 70 kr. till 105 kr. i B.A. Vår hvetesådd är nu färdig i det närmaste och ser det som är uppe ej så illa ut. På Tuttans namnsdag den 9de tänkte vi skrifva men voro så trötta efter hela dagens såningsarbete att deraf blef intet. Tuttan skulle vara här och roa oss om Söndagarne och roligt skulle hon också ha´ att se allting. Vi ha nyligen fått 10 de allra näpnaste kycklingar, som hönsen legat ut. och så har vår sugga fått smågrisar som säkert också skulle intressera tuttan. Våra djur tacka för helsningarne och helsa igen, de äro nu så tama och bra allihop. Blott nu året fortfar som det börjat skola vi väl i Januari eller Febr. ha´ några stackar hvete att tröska; Då skola vi kanske skicka hem ett par profpåsar af vår Säd så att Morbror A får säga hvad han tycker om den.

Jonas går och plöjer nu men var nyss in och fick sig en pipa och jag skall nu till att göra lite middagsmat, det blir Fårbuljong med en sorts klimpar af Farinamjöl, kokt fårkött o kaffe. Däföre säger jag Eder nu farväl med många helsningar till alla slägtingar och vänner. Din tillgifne son

Nils.

På sista sidans högermarginal: Mamma kunde gerna låta Morbror A se detta bref, han som så intresserar sig för priserna, jag skulle sjelf skrifva, men har icke tid. Vi ha ej någon dräng nu heller, ty någon god kan man icke så lätt få här och hellre än att betala en dålig arbeta vi mera sjelfva det är bätre.

Sauce Corto den 16 Sept 1887

Älskade Mamma!

Åter äro vi ensamma på chacran, ty den tyske peonen är nu borta, ehuru han nog arbetade mycket bra så äro vi dock mycket belåtna att han har lemnat oss, hvarför kan jag också gerna tala om; han hade förr varit sjöman, och såsom sådan utan den minsta bildning eller hyfsning, alltid mycket fri och till och med fräck kan jag säga, en eftermiddag då det regnade och som vanligt är här i landet att då ej arbeta gjorde vi det ej heller på qvällen voro hvarken Nils eller jag hungriga hvarför vi endast gjorde en ungspannkaka matté och bröd till qvällsmat, men det fann sig icke vår peon sig belåten med, han helt simpelt tog en knif och skar af ett stycke fläsk af det som hängde i taket då Nils frågar hvarför han gjorde det svarar han att pankaka till qvällsmat är han ej belåten med, utan någon köttmat skulle det få lof att vara menade han, men sade han är det så att Ni ej unnar mig ett stycke fläsk så kan jag gå min väg, då sade Nils att är ni ej belåten med maten vi hafva så adjö och så voro vi af med honom, vi tala ofta Nils och jag om att skulle vilja hafva 2 sådana präktig och ärliga peoner som Nils o John voro hos Kling men sådana tror jag man får leta efter här i landet. Emellertid mycken tack för mammas bref vi fingo så godt som 3 bref på en gång. Ellen o Emanuel voro nog snälla att skrifva hvar sitt bref till oss, i Köping sker många förändringar, dödsfall, människor bli galna, förlofningar m.m. apropos förlofningar så tycker jag det var bra lång tid för Lisa o Bärnhjelm att gå förlofvade; och hur går det med Nanny har hon ej börjat få några friare, af Ellens bref hörde jag att det fortfarande pratas om Samuelson och Nanny men det lär väl dock ej blifva något parti utaf. Nu vill jag tala litet om huru vi hafva det i vår stuga, stugan är 6 steg lång 5 steg bred med 1 dörr o 1 fönster, dörren är på gafveln midt i mot dörren på andra gafveln står en bänk framför den ett bord och 2 stolar; på långväggen stå 2 tältsängar emellan båda sängarne är förnstret men ej något glas uti utan ett järngaller med trälucka för öfver hvar säng hänga våra bössor, revolfrar, patronkök och under hvar säng stå hvar sin koffert, sängarne utgöres utaf 2 stora säckar ihopsydda med deri instoppad halm 2 st fårskinn 1 filt ofvanpå oss hafva vi först 1 filt så ponchus (en sorts vattentäta schwalar) och så min gamla ulster. Nils har ungefär som jag 2 filta 1 ponchu Klingska nattrocken ofvanpå sig men lika under sig! På den andra långväggen är i ena hörnet spisen så en stor låda som med hyllor uti är inredd som skänk och i det andra hörnet hafva vi haft hvetesäckarne der har förr våra peoner legat. Ja, nu har jag gjort en liten beskrifning på vårt hus byggt af jord, jordgolf och zinktak. Mamma frågar om jag pinas af lopporna,

men ännu inte något nämnvärt det har hitintills varit så kallt ofta frostnätter och känna vi alldrig af lopporna, jag tror bestämt också att af den ovanligt kalla vintern 3 tum högt med snö, som det var den första månaden vi voro här hvilket ej på 18 år för varit sedd här i trakten lopporna flera dött ut, men i nästa månad börjas det väl igän med den trefliga jagten men då är det jag som sätter opp en hängmatta så högt att inte lopporna kan hoppa dit. Mycken tack för Mamma skall sända en kokbok, men hade vi vetat vi skulle bli ägare till Klingska lådan så hade vi nog ej bedt mamma om en, ty der var en ehuru i mitt tycke ej alls bra då der ej står talat om enklare rätter. Rigtigt roligt att Mamma lemnade Köping på ett par dagar och i Vesterås träffade tillsammas med gamla vänner, kunde nu resan äfven rangdera Mamma inackordering till hösten vore det ju ändå mycket bättre. Min efterträdare skall flytta, Ja! det undrar jag ej alls öfver å det blir nog få som stannar så länge som jag gjorde 5 år, och det förundrar mig mycket att Tengvall fortfarande är qvar hos Morbror Alfred då han åt mig sade att om han inte får påökning i lön och en kar i magasinet så stannar han inte, kanske han har fått påökning, men det är nog ondt om platser, ehuru man har reda och kan både det ena och andra. Som Mamma skref så fångas Kor på samma sätt som vilda hästar med lasso, det gjorde vi med vår ko de första gångerna också men börjar redan bli branog tam jag har en gång mjölkat henne utan att binda bakbenen men, säkrast är att binda henne, kalfvane som korna få bli naturligtvis ej så vilda som korna då de få växa upp bland folk, men dock långt ifrån tamma. Ja i morgon slutar vi hvetesådden då hafva vi sått 22 sr och hitintills så hafva vi haft en ypperlig väderlek regn och solsken omvexlande bara det fortfar så skall vi nog få en god skörd. Ja! nu har jag just inte något mer att skrifva om, när Nils kommer hem från byn så skrifver han nog ett långt bref derför adjö, många helsningar till systrarna och alla alla gamla Karin och de andra Jungfruane också mammas son

Juan

Sauce Corto den 30 Okt. 1887

Älskade Mamma o Systrar!

Då det idag är min tur att vara hemma och vakta kreaturen (vi tura näml. om, om Söndagarne 1 är hemma och den andra rider till Station hör efter bref o dyligt). Tack för sednaste brefvet skrifvit den 22 augusti hvilket vi ej fingo förr än den 22 Okt således 2 månader hade det varit på väg orsaken varför det varit så länge på väg vet jag inte men kanske höststormarne varit orsaken, vi längta nu mycket att snart få bref igän, tack äfven för kokboken som lär vara på väg. Det

börjar nu att blifva varma och vackra dagar och hvetet ser ganska bra ut, ett rigtigt godt regn hade vi härom natten hvilket vi gladde oss åt ty för den nysådda säden var det just välkommet linet har nu kommit upp äfven alfalfan, vi hafva sedan jag sist skref satt bönor 2 sorter, meloner o sandias (jag tror man kallar dem vattenmeloner på svenska) majs hafva vi sådt en del men ej slutat ännu potatis börja vi med i morgon, om det nu bara inte kom några mer frostnätter skulle det vara bra men här händer att frostnätter förekommer hvarje månad hela året om. Vår närmaste granne heter Wiliams är engelsman och har hustru och ett lite barn, de äro båda utmärkt snälla och vänliga 1 gång fingo vi ett stort stycke fläsk, det var när de slagtade samma dag som barnet föddes då brukar visst engelsmännen gifva presenter, i Lördags fingo vi en den allra präktigaste bakbulle och det smakte just godt, då vi annars knaprar de hårda galletana, som vi nu tycka, vi böra gifva dem någontig så skola vi endera dagen skjuta några änder och presenta dem, en gång kom grannen öfver hit och hade så svår tandvärk och ville att Nils skulle draga ut en på honom hvilket Nils gjorde, och gick mycket bra. Det pratas mycket om att här skall byggas en stad och det kanske ganska snart, blir det stad här så kommer nog vår chackra att stiga i pris betydligt och det vore utmärkt bra, desto förr vi kunna skrapa ihop lite ju bättre. Få nu se huru skörden slår ut om vi efter den få rå bygga oss ett bättre hus, ty detta är för dåligt 2 nätter hafva vi måst gå ut och lägga tyngder på taket för det inte skulle gå sin väg och råttor och paddor löpa som ingentig genom väggarne till och med en gång hafva vi sett en stor orm komma krypande på golfvet (men det är att märka att huset är öfver 3/2 år gammalt och ett jordhus illa byggt kan inte hålla så många år) märkvärdigt är med lopporna som förra året hindrade oss från att sofva nästan hvarje natt men här inte ännu hafva vi haft något särdeles obehag af dem utan sofver mycket godt hvarje natt från ungefär 9 till 5 då väckarklockan går. Häromdagen fingo vi rigtigt svettas ut, vi voro båda ute på åkern och när vi kommo hem hade suggan med sina 4 ungar klättrat upp ur gropen, suggan fångade vi med lasso men de 4 små ungarne var ett förfärligt arbete att fånga vi höllo på i flera timmar och sprungo efter dem, men de voro alltid qvickare i benen än vi slutligen lyckades vi springa ifatt dem och kasta oss öfver dem, nu snart skola vi göra en svingård att ha´ dem uti hvilket är bättre än att ha´ dem uti en grop. Som mamma mins talade vi om en svensk som hette Dallman hvilken vi i Pigüe arbetade tillsammans med, han skulle långt för detta rest hem, har också fått respengar hemifrån men har dock ej ännu rest, när vi skildes åt reste han till Buenos Aires fick der plats hos en svensk Ingeniör Jacobson, och har nu för hans räkning som Ingeniör rest ned till Patagonien för att göra mätningar och har i lön 150

nationaler (ungefär 500 krr) uti månaden och allt fritt mätningarna kommer att vara 6 à 7 månader sedan reser han direct hem till Sverige, kanske han kommer upp till Mamma och lemnar muntliga helsningar från oss. Kapten Roos hvilken på sista tiden left ett oordentligt lif fick genom de andra svenskarnes hjelp i Buenos Aires ett stycke jord men har nu spårlöst försvunnit kanske har han blifvit mördad, kanske har han skjelf skjutit sig ingen vet, det sista är dock mångas tro. Ja! nu har jag just intet mer att skrifva om och jag såg just Nils nu komma tillbaks från Station; få se om han har något bref med sig, Många hjertliga helsningar till alla från Mammas

John

Måndags morgon
efter slutad städning o diskning

Jo! mycket rigtigt! bref hade Nils med sig och stor tack derför, det hade gått ovanligt raskt skrifvit den 2 Okt. och vi fingo det den 30 okt. adressen var alldeles rigtig och med den få vi dem fortast, de förra brefven hafva först gått till Pigüe och sedan hit. Några tidningar hafva vi ej ännu fått men de bruka vanligen dröja något längre än brefven, men hafva Ni ej afsändt något bref emellan den 22 augusti o den 2 okt vi tro båda att ett bref är bortkomet. Mycket lustigt med Olgas ögon, kanske det är af samma anledning som jag har lite skrofler i mina ögon som jag tror Nils skref och talade om, de äro nu sedan vi börjat få något varmare mycket bättre, äfven min reumatism är fullkomligt borta, genom intagandet af ett sorts pulver Nils gaf mig. Ja! nu skrifver Nils lite iqväll å så rider han ned med det i morgonbitti adjö för denna gång många helsningar till alla från

Juan

Sauce corto 19. Nov. 1887
Älskade Moder,
Om våra bref kunde hafva den turen att komma ordentligt fram till din 47de födelsedag, då skulle jag riktigt glädjas, men det vore för mycken ordentlighet hos postmännen att förvänta. Komma de nu ock en eller par dagar efter, så innesluta de ändock våra hjertligaste välönskningar till dig på födelsedagen och önska vi dig allt möjligt godt, helsa och krafter att ännu glädjas af under många många år och att vi vid vår i framtiden blifvande återkomst till fäderneslandet, må få sluta dig i vår famn lika rask och dugtig, som då vi skildes.

Det har nu en lång tid varit brist på bref hos oss, det senaste vi hade hemifrån var dateradt 2dra Oct, och från vänner och bekanta ha´ vi snart förlorat hoppet att få några mera underrättelser, vi skrifva

ju sjelfva till dem så sällan och på det viset blir man snart glömd.

Nu hålla vi på att så Maiz och sluta dermed i början af nästa månad, och så i Februari börjas skörden af hvetet.

Året har hittills varit utmärkt, och vårt hvete ser mycket bra ut, det börjar nu sätta ax. Slippa vi blott hagelstormar och andra olyckor, skola vi nog göra en bra skörd. Potatisen har nu äfven börjat komma upp, lin och klöfver likaså, och ser allt mycket lofvande ut.

Ja den som blott kunde snart betala sina skulder och med litet på kistbotten återvända hem till det kära Sverige; det blifver en glädjedag, blott den icke är allt för aflägsen.

Någon kokbok eller några tidningar ha´ vi icke emottagit och kokbok fingo vi ju i Klingska lådan, så att den sakna vi ej så mycket, men tidningar desto mer. Med ledning af kokboken ha´ vi vid lediga tillfällen kokat rigtig festmat bl.a. äggröra, stufvad potatis, potatisbullar, köttbullar, biffpaj, arma riddare, smörbakelse o annat "mums" ha vi gjort; en gång har jag äfven bakat bröd, som icke blef så tokigt.

Nu farväl, till julen skrifva vi mera, detta korta bref blott för att gratulera dig på den 20de .

Helsa alla, lef väl önskar din son

Nils

Sauce Corto den 19 Nov. 1887

Älskade Mamma!

Som det ej är så länge sedan vi skrefvo bref så har jag inte så mycket att skrifva om, då här ej heller händer så mycket utan den en dagen är ganska lik den andra med undantag af väderleken, som den ena dagen kan vara så varm att svetten rinner i strömmar utan att man gör någonting, den andra åter vet man ej huru mycket man skall pelsa på sig, men vi börja nu bli´ så vana dervid att det just ej gör oss så mycket, vi hafva nu äfven kommit till den tiden då man får somna vid åskknallarne hvilka här ibland äro ovanligt starka, häromdagen var jag ute och plöjde då just ett rigtigt oväder bröt löst, jag hann ej mer än spänna ifrån hästarne från plogen, då det redan öste ned och blixt på blixt med de skarpaste knallar och då det var omöjligt få hästarne mot regnet fick jag stå och vänta tills Nils kom då vi togo hvar sitt par (de voro 4) och lyckades efter några vändningar att få dem hem. Under förutsättning brefvet ej dröjer allt för länge på vägen sänder jag Mamma de allra hjertligaste gratulationer på födelsedagen önskande Mamma allt möjligt godt helsan framför allt annat. Nu vill jag tala litet om våra djur till stor sorg har den stora präktiga suggan dödt, hon var sjuk ett par timmar då vi försökte

allt möjligt, men inget hjelpte, 2 af de små ungarne hafva vi såldt, 2 hafva vi qvar hvilka se mycket friska och raska ut, hönsen må äfven mycket bra vi få i dagarne 30 kycklingar vi hafva 3 hönor som ligger hvar och en med 10 ägg 3 kycklingar äro redan framme och de andra komma väl snart, vi hafva nu äfven fått ett litet djur till, grannens presentade oss en liten kattunge alldeles svart kallas "Kitty" och är mycket lustig hunden och katten skola nog snart bli mycket goda vänner fastän hon ännu springer och fräser när Ben kommer. Kon är fortfarande utmärkt bra och ibland få vi hela mjölkspannen full, jag tror det går ungefär 2 kannor uti den, kalfven är nu så stor att han ej vill suga mera, men det går lika bra ändå, fastän så inte alls är bruket med kor här i landet utan när kalfven börjar bli stor så får de ingen mjölk till dess kon får en liten kalf. Vårt hvete är mycket vackert, och det är mycket roligt när man är ute och plöjer då det kommer någon rider förbi hveteåkern samt kommer fram till plogen och frågar hvems det der hvetet är då man får höra !Ja! men det ser utmärkt bra ut! Nu har väl Morbror Alfred en ny Jonas igän jag undrar hvad det blir för en, Ja! nu har jag inte mer att skrifva om hvarför jag mitt bref med många hjertliga helsningar till alla, systrar och kusiner, men mest helsas Mamma af

Juan

Sauce corto 22 Nov. 1887

Älskade Moder och Systrar!

"Nu är det Jul igen" och vid Juletiden samlens I derhemma alla slägtingar för att fira den sekelgamla högtiden, på häfdvunnet vis. Sorger och bekymmer träda vid denna tid i bakgrunden och de gamle bli barn på nytt och fröjdas lika väl som de unga, så har det alltid varit och så blir det nog ock i en framtid. Många tusende mil skilja oss åt och huru vi än önska att vi kunde tillbringa Julen tillsammas med Eder så hjelper det ej, den hårda nödvändigheten binder oss här på platsen ty ännu äro icke flygmaskinerna uppfunna, om så vore, ja då vore det en annan sak, då komme vi säkert flygande i lagom tid på julafton för att få vara med om fisken och gröten. Nu fins ej annan råd än att låta tankarne flyga till Eder och låta kroppen vackert stanna der han är, kunde så mitt bref komma fram i rätt tid så vore det liksom en liten "klapp" från oss, och så tänkte ni på oss och vi på eder och då erinra vi oss ömsesidigt förflutna jular och hoppas på att det icke må dröja allt förlänge, innan vi åter få "Jula" tillsammans. Måtte nu denna Julen för eder blifva hvad den bör vara en fridens högtid och måtte Du älskade Mamma i lugn och ro hos Mormor

få hvila dig efter allt ditt sträfvande och alla dina bekymmer i Stockholm. Att vi detta år skola söka få en angenämare jul än hvad vi hade förra året hos vår onda genius Kling är säkert, ty der visste vi knappt af att det var Jul engång. Julafton arbeta vi icke utan då ämna vi göra en stor julrengöring på f.m. o på e.m. skola vi göra det så likt hemma som möjligt, dricka thé och äta gröt och söka ha´ det så hemtrefligt som möjligt i vår lilla koja. Juldagen skola vi koka en god fin fin middag och om möjligt med någon liten pudding eller efterrätt om vi efter kokboken kunna lyckas göra något lätt och godt. En butelj vin hafva vi spart sedan vi i Maj voro i B.A. och i den skola vi dricka eder skål. På e.m. lär kolonisterna komma att hafva hvad engelsmännen kalla a tea party eller på sv. "tekonselj" och kanske komma vi att deltaga deri. Så ungefär hafva vi tänkt att fira Julen, men mycket kan ju mellankomma och hindra våra planer, kommer det t.ex. en pampero ss. i dag (hvilket gaf mig tid att nu skrifva) så måste en alltid passa upp på kreaturen till häst och bli genomvåt och då är julfriden till stor del spolierad. Inte är vår stuga heller vidare vattentät och att sitta i regndropp på julen är just ej hemtrefligt. Om vår skörd slår ut efter förväntan komma vi först och främst att bygga ett nytt hus till nästa år; ett der man åtminstone är skyddad för regn och storm. Till några andra förbättringar lär det väl knappt blifva råd detta år om vi skola kunna betala hvad vi äro skyldiga här och räntorna på vår skuld till Morbror A. Detta år ha´ vi ju blott kunnat beså en tredjedel af vår jord men hoppas att till det nästa få all odlingsbar jord besådd.

Som Mamma vet ligger vårt jordbruk tätt vid jernvägsstationen Sauce corto, der inom kort en stad troligen kommer att uppstå, man väntar dagligen landtmätaren som skall utstaka tomterna. En god spekulation kan det alltså blifva för oss ty då staden uppstår stiga jordprisen och alltså kunna vi vid en gång blifvande försäljning af vår jordlott räkna på god förtjenst. Som ett exempel på jordens oerhörda stigning i pris på kort tid kan jag omtala följande: En man köpte i närheten af Bahia Blanca 20 kvadras jord (vår jord är 60) för 12 salsstolar värda omkring 500 dollar och nu har han blifvit bjuden 160.000 dollar för samma jordlott men tar det icke, utan vill ha´ ännu mera!! "Va tyx".

Nu farväl, ännu en gång God Jul och äfven Godt nytt år och måtte vi snart, d.v.s. kanske ej förr än om en 10 år få råkas friska och glada. Helsa bekanta och vänner, sjelf helsas Ni hjertligt med stora famnen och en "julpuss" av

Eder

Nils

P.S. Det har regnat in på papperet då jag skref och gjort stilen litet suddig. D.S.

Sauce Corto den 23 Nov. 1887
Älskade Mamma o Systrar!
Som vi nu nalkas den stora högtiden, "Julen" och äfven i år äro långt skilda åt, och kanske ännu många Jular få vi blott med tankarne vara hos Eder, dock hoppas jag ej allt för många, å det är ju en god sak att man med tankarna kunna ila den flera tusen mil långa vägen och då I nu samlens i Köping för att i lugn och ro få njuta af Julefriden tager jag i tankane Eder i famn och önskar Eder en god, angenäm och fridfull Jul och måtte särskilt Mamma få rigtigt hvila ut efter alla de ansträngningar Mamma under sist förflutna året fått utstå. Vi skola här försöka ställa till så trefligt som möjligt åtminstone i år skola vi väl hafva det bättre än hos den der Kling, der vi knappt visste af att det var någon högtid, risgrynsgröt skola vi hafva fisken är för mig likgiltig å inte tror jag det finnes sådan här heller så spelar jag några hemlandstoner på min occarina och påmina oss då alla Jular vi fått glädjen varit tillsammans i fina rum med fina möbler, med silfverbrickor och allt möjligt fint, men känner man sig blott nöjd med sitt öde så kan man vara glad, kanske gladare än många äro i de gentilaste palats. Om ett par månader skola vi väl börja med vår hveteskörd, det först sådda har redan blommat, med skörden blir´nog ganska mycket arbete, och äfven den hetaste tiden, vi tänka göra som så, för att slippa hyra folk slå vi oss tillsammans med de 2 närmaste grannarne (båda Engelsmän med hustrur och dugtiga pojkar) och så göra vi våra skördar så att vi börja hos den hvars hvete först är färdigt så den andra o.s.v. vi hyra en skördemasin, hvilka det här finnes mycket bra, sådana som skär säden och binder ihop kärfvar så man behöfver bara gå efter och resa skylar, så köra ihop kärfvarne i en stack så i tur och ordning kommer tröskmaskin från hvilken man får säden direct i säcken då man har att köra ned den till stationen. I förgår började vi slå vårt klöfverfält (alfalfa) det slår vi för hand då det ej är så stort stycke, det tyckte jag var rätt trefligt arbete.

I går middag åto vi någoting som smakte alldeles utmärkt godt "filbunke" vi hafva försökt en gång förut men då surnade den inte men igår lyckades det alldeles utmärkt bra. Om vi få råd efter skörden så skola vi bygga ett nytt hus med 2 rum uti, vi tänka bygga det af tegel som vi sjelfva göra af jord vatten hästspillning och en sorts stort högt gräs kanske vi då ta´ ett par karlar till hjelp der skola vi hafva trägolf i ett rum och stengolf i det andra rappat ut-

o invändigt, samt ha´ ett par ordentliga fönster det kommer att bli mycket skönt. Ja! nu är papperet slut och inte har jag just något mer att skrifva om utan slutar mitt bref med att ännu en gång önska Eder alla en **GOD JUL o ett GODT SLUT på detta året mammas**

John

Sauce Corto den 24 Dec 1887

Kära Älskade Mamma!

Redan af brefvets mottagande kanske mamma anar något och jag vet ej hur jag skall meddela mamma den sorgliga nyheten, ty för mig finnes inga ord som kan uttrycka hvad jag har att omtala, jag har blifvit ensom Nils är död, jag kan ännu ej fatta att det kan vara ~~sant~~ det jag skrifver, ty jag har det blott för mig som en dröm, jag går som en drömmande ingenting kan jag göra ingenting uta, det är alldeles förbi med mig, ach Älskade

Sauce Corto den 24 Dec 1887

Kära Älskade Mamma!

Redan af Brefvets mottagande kanske Mamma anar något och jag vet ej hur jag skall meddela mamma den sorgliga nyheten, ty för mig finnes inga ord som kan uttrycka hvad jag har att omtala, Jag har blifvit ensam Nils är död, jag kan ännu ej fatta att det kan vara sant det jag skrifver, ty jag har det blott för mig som en dröm, jag går som en drömmande ingenting kan jag göra ingenting äta, det är alldeles förbi med mig, och Älskade Mamma om Mamma vore här och kunde säga några tröstande ord, men nu sitter jag ensamen, och Gud hjelpe och tröste mig.

Vi hade just köpt en slåttermaskin tillsamans med en engelsman och Nils och jag gingo ned, Nils skulle hemta maskin med 2 oxar och jag köpte kött uti byn red hem med det, och hade just middagen iordning då först oxarna kommo hemspringandes och tänkte jag Nils brydde sig väl ej om att ta´ upp maskin idag eftersom det regnade mycket starkt och åskan gick, men då kommo 3 engelsmän upp och sade att åskan slagit ned och dödat min älskade Nils, Nils körde maskin och 3 à 4 steg efter honom körde engelsman med tomlådor han såg en blixt och så såg han Nils föll ner från maskin och oxarna skenade, han sprang genast fram till Nils "my friend my friend" min vän min vän men han hörde ej mer än 2 à 3 ord hvilka han ej förstod allt var ett ögonblicksverk - som de kommo och sade mig hur det var, jag sade, nä det kan inte vara sant, så red jag ned ungefär så långt från huset som ifrån köpingstorg och till hamn, der låg den älskade utsträckt på marken håret och skägget svett, sistsen på maskin som var af järn hade blifvit smält, ack! hvad skulle jag göra jag föll ned på mina knän, kysste honom men ingenting hjelpte ej mina hetaste tårar, ej mina böner, han var död, ack min gode älskade Nils, Herrans Frid öfver den bortgågne, ack Mamma, Mamma efter många omständigheter lyckades vi få honom hem och nu ligger han i sin säng, vi som igår talade om Eder så mycket han skulle just taga upp risgryn och kanel och allt var godt o väl.

Bra underligt är det, några minuter före engelsmän kommo upp till mig stod jag vid spiselen och lyfte just af kittelen då en blixt kommer och om den gick genom skorstenspipan eller hur det tillgick vet jag ej det ringaste men jag fick just som en stark stöt och en häftig skakning i hela kroppen, jag släppte kittelen och var för några ögonblick medvetslös när sedan vaknade upp gick jag ut då en annan blixt möter mig i dörrn men den kände jag ingenting utaf, jag tänkte på Nils och bad till Vår Herre att beskydda och bevara oss några minuter efter detta kommo engelsmannen upp till mig. Ja! kära Mamma

hur skall jag göra de snälla grannarne har tagit hand om mig der får jag ligga och äta så länge, jag ville stanna i vårt hus men de afrådde mig från det tills vi få begrafva honom i morgon eftermiddag skola vi begrafva honom på koloniens kyrkogård de äro mycket snälla alla grannarna mot mig och komma i morgon alla kolonisterna för att ta´ ett sista farväl af honom.

Doctorn har idag varit här och om några dagar får jag ett intyg från honom hvilket jag i nästa bref sänder. Om jag skall stanna qvar här eller ej, men jag tror det skall för mig bli´ så rysligt sorgligt och Nils sade alltid om något händer så res hem, för dels tror jag du kan för lite språk och dels är jag säker på att du kan få något arbete der du slipper träla som här och göra allting sjelf emellertid skulle jag förlora alltför mycket penningar om jag skulle resa genast hvarför jag stannar och med Guds hjelp försöka göra skörden först det dröjer väl omkring 2 à 3 månader alltså väntar jag här till dess jag får bref från Mamma och höra Mammas råd. Jag skulle vilja skrifva så mycket men för mig saknas förmågan att kunna skrifva och tala om mitt hjertas tankar,men jag är säker Mamma förstår mig och slutar mitt sorgliga bref med ett ömt farväl till Mamma och systrarna från den älskade bortgångne

Mammas djupt sörjande

John

Jag har ännu ej afsändt brefvet ty jag har haft så mycket att styra och ställa med, dagen före Julafton hände denna sorgliga händelse, Juldagsmorgon voro grannens fru och hennes mor här och hjelpte mig med att snygga lite kl 2 samlades alla kolonisterna här en Engelsk Prest höll ett vackert tal vid kistan och vid grafven var sång och äfven der ett mycket vackert tal jag förstod ej allt men en god del deraf, det är en mycket snäll man Presten, adjö ännu en gång.

Sauce Corto den 16/1 88

Älskade Mamma!

Mycken tack för de 2 sednaste brefven, det ena med Olgas porträtt uti, det kom helt fram och var det ju mycket bra. Jag har nu halfva skörden i stack och skall väl snart få den andra hälften i ordning, en vecka efter Nils bortgång kom här en svensk som ville ha´ arbete och jag antog honom han är 68 år gammal har varit här i landet i 30 år så han kom just lagom för att hjelpa mig litet med språken. Jag har väntat med att skrifva emedan jag tänkte skicka cirtificatet på en gång men här i landet går ju allt så långsamt om man än bara skall ha´ ett papper skrifvet nu tror jag att jag kan få det i nästa vecka, då jag först måste sända det till Buenos Aires till Consulatet

och sedan kan jag sända det hem.

Nu är landtmätarne här och mäter ut staden våran chacra kommer helt in regeringens land och säges det nu att regeringen kommer att sälja de chacras som ligga inom regeringens land för halfva priset mot hvad Casey velat sälja dem för, många råder mig nu att stanna qvar ty nu skall det blifva mycket bättre, men jag tror dock jag reser hem om ej jag får höra att i Mammas bref som jag väntar den 26 Febr. det är allt för dåliga utsigter för mig i Sverige, nu måste jag hafva en dräng hela året om och vissa tider 2 à 3 om jag skulle stanna och det tror jag ej bär sig annat än om man är gift har hustru som sköter om huset lagar maten tvättar m.m. samt barn som vaktar kreaturen då kanske det skulle bära sig. Mamma frågade i ett bref om Herr Lind från Norrköping vi fingo bref från dem då de kommo till Buenos Aires och Nils skref och talade om hur det var, äta på tenntallrik och sofva i sadelen samt bad dem föreställa sig en tarflig torparstuga, af hvad skäl vet jag ej men vi fingo hvarken bref eller såg till dem antagligen fingo de plats på en stor Estancia då de voro Herrar med Capital.

Ach! jag önskar ej något mera än att jag i Sverige kunde få plats på något bruk eller i handel eller hvar som helst, jag tänker mången gång, kanske det är dumt att resa hem då jag ju inte kan sälja chacran så att jag kan få tillbaks pengarne som vi lagt ned i den i bästa fall har jag räknat ut skulle jag kanske kunna få ut 2500 kr och då blir jag ju ändå skyldig 2500 när jag kommer hem, men jag tror dock ej jag står ut här ensamen, annat var när Nils o jag arbetade tillsammans, arbetet gick lätt och dagarne gingo så fort, nu är dagarne för mig som veckor och jag saknar alltid Nils glada och skämtsamma humör som stegrade oss båda till arbete och det sade jag ock till Nils då han var borta till Pigüe, vet du, skulle något inträffa, så skulle jag säkert inte stå ut i 8 dagar att vara ensamen här, då sade han; nej då! det skulle säkert inte jag heller.

Jag väntar nu med otålighet på den 26 Febr. då jag ju får höra Mammas råd i saken adjö för denna gång många helsningar till Systrarna Mormor, Morbror och kusiner från Mammas

John

Sauce Corto 14 Febr. 1888

Älskade Mamma!

Mycken tack för Mammas 2 sista bref der i det förra Mamma proponerar duskål med mig hvilket jag med nöje antager då det ju alltid går mycket lättare att skrifva. Jag är nu färdig med hvetestackarna och lin och i nästa vecka kommer tröskmaskin, hvete soväl som linprisen äro

för närvarande ganska höga köpare finnes här mera men det är nu så mycket omständigheter med chacran; här säger den ena, Ni kan intet sälja, nu är administratören här en äkta skurk han vill försöka få mig iväg från chacran med knapt nog en skjorta på kroppen, här kommer så många med råd än ett, än ett annat, jag är mycket lugn och följer endast de råd som jag sjelf inser äro nödvändiga att följa, för att kunna klarera mig här så måste jag en fullmakt hafva att jag är enda arfvingen här i landet och att jag kan sälja chacran och taga penningarne derför så ville Du vara snäll skrifva en fullmakt att jag är den enda arvingen här i landet och kan sälja chacran eller förfoga dermed huru jag anser bästa vägen för att kunna få ut så mycket penningar som möjligt fullmakten skall Du vara snäll först lemna den Argentinska Consuln i Stockholm och för honom förklara att för mig är nödvändigt hafva en fullmakt för att kunna sälja sakena. Jag skref först till Consuln i Buenos Aires och frågade honom om råd och då han sade mig att jag måste göra så som jag nu skrifvit. Mycket flat blef jag när jag mottog brefvet när jag såg att Mamma soväl som Systrarna voro i Stockholm öfver julen att det skulle vara mycket konstigt för Eder kan jag tänka mig, men nöden har ingen lag och då måste man finna sig deri, huru jag hade det kan Du knapt tänka dig, en sådan har jag inte kunnat tänka mig storm regn och åskväder det allra skarpaste man kan tänka sig och så dertill mista min bror; ack hvilka pröfningar har ej en att genomgå men dock får jag vara vår Herre mycket tacksam för jag fått vara så pass frisk som jag varit, trots alla de olyckor och förkylningar jag varit utsatt för, som t.ex. Julafton då jag red efter kreaturen min häst halkade och föll så att jag kom helt och hållet under honom, jag kan än ej förstå att jag inte blef något vidare skadad mer än lite öm i ryggen först annandag Jul slutade ovädret jag bodde under de första dagarne hos grannens och de ville ha´ mig med på det stora tebjudning som var här i kolonien men då jag förklarade att jag hellre var hemma tog hon (grannens fru) med sig åt mig ett stort stycke af den präktiga plumpuddingen på det att jag måtte få smaka deras julpudding och det var ju mycket snällt af henne.

Jag nämde i ett af brefven, tror jag, att jag antagit en gammal svensk som peon tillsvidare men den hade jag icke länge här emedan han ej kunde hålla sig nyckter och när han blott tagit 2 à 3 supar var han just som en inföding då kunde han inte tala svenska utan blott spanska och engelska, nu har jag en schweitsare som är rätt hygglig jag talade med en man igår och han sade att om det nu så blir att guvernementet får landet här hvilket väl blir bestämt denna vecka kan ni tjena bra med pengar på Eder chacra, jag rider om Lördag till do-

maren i districtet för att af honom få höra hvad jag har att göra, och inte göra, är det så, att jag kan tjena pengar på att vänta här några år till dess staden blir något så när i ordning, och då först sälja landet blir jag kanske qvar då jag tycker att det blir mycket tråkigt komma hem inte ha en styfver utan kanske skulder ännu, detta får jag nu se huru det går att reda sig med språk och arbete under denna tid jag alltid måste vänta här till dess jag får fullmakten, nämligen minst 2 månader. Jag fick samtidigt med ditt sista bref ett från Morbror Alfred, deri jag såg han har en arbetskar istället för mig och denna prisar Morbror A så i sitt bref, han håller snyggt och fint omkring sig det är just inte mycket hedrande för mig, men jag undrar mycket hvad han har i lön? Den förra Morbror Alfred hade var ju också så utmärkt hörde jag, men han blef då inte gammal der, få se huru det går med denna. Jag ser äfven af ditt bref att det lär vara mycket dåliga tider i Sverige, då en sådan som Gustaf Arpi ej kan få plats i Sverige utan måste till America, derför är jag just som lite osäker om; om resa hem är bäst eller ej, men börjar hemlängtan så är det nog inte så godt stanna qvar här bland alla dessa skurkar, ty knapt nog några andra är det i detta landet än sådana som i Europa har gjort ett eller annat bofstreck.

Vi hade båda i början af Dec stark hemlängtan och sade vi, att så fort vi tröskat hvetet resa vi hem om vi ej skall få annan plats än vi kunna föda oss derpå så kunna vi dock få vara tillsammans med hyggliga människor då och då, men så tröstade vi hvarandra och beslöt oss vara qvar här tills vidare, nu har jag demot ingen svensk än gång till att tala med.

Angående Nils Johansons firma så har jag inte hört hvarken det ena eller det andra men håller dock med Mamma efter hvad jag hört om honom.

Köhlmark föreslår pumpar här som ett lysande afär, men det har han väl ej tänkt så noga på utan endast löst framkastat, för det första är marken på många, många ställen sådan att man ej kan slå ned rör derför att här kan man på t.ex. 30 fots djup träffa på 3 à 4 stenlager för det andra inte träffa på vatten på kanske 100 till 150 fots djup för det tredje så hafva de här i landet på sina ställen sådana pumpar äfven vi hafva en Nils köpte en sista gången han var i B.A. och var den inte så dyr blott 7 nationaler vi hafva en brunn med bräder öfver och i midten hafva vi pumpen, det andra af Köhlmarks förslag var nog inte så dumt och det hafva äfven vi (Nils o jag) många gånger talat om att det skulle bli en god afär här, men dertill fordras ett lite kapital att börja med. Angående det intyg som jag för längesedan skrifvit om så får jag tala om att efter nu 1½ månads

bestyr derför jag ändtligen i förra veckan fick det i ordning det första blef, då det måste gå genom många händer af en eller annan bortslarfvat det andra som jag sände Consulen i B.A. var ej undertecknat, med af Consulen kända personer, nu ändtligen sände jag häromdagen det 3dje till Consuln och hoppas jag det var till Consulens belåtenhet när jag nu får det tillbaks från konsulen sänder jag det till Morbror Alfred hvilken ju har de andra Lifförsäkringspapperen om hand. Ja! nu har jag intet mer att tala om utan slutar mitt bref med de hjertligaste helsningar till Systrarna samt till Mormor för hennes vänliga kort samt till alla andra vänner och bekanta

mammas John

P.S. Hvad tror Mamma, kan jag få någon plats i Sverige med de få kunskaper jag har, Mamma kan ju kanske få höra hvad Morbror Alfred tror angående den saken så kan du vara snäll skrifva och tala om det i nästa bref D.S.

Estancia Tatay 1/1 89

Älskade Syster Augusta!

Om jag beräknar posttjenstemännens sölande med brefvet så skulle mitt bref komma dig tillhanda den 6 Febr. och får jag med anledning deraf gratulera dig på din 12 födelsedag önska dig allt godt, god helsa, goda framsteg hos din lärarinna syster Olga, goda framsteg uti Mammas hushållsskola - om du deltager deruti - att du med tiden må blifva en god och förståndig liten husfru.

Hvar har du tillbringat Julen och huru, vore Ni i Köping och tillsammans med Mormor o Morbror Alfred eller vore Ni på Thorshag? Jag tillbringade Julen jemförelsevis emot de 2 andra Jular jag varit i America ganska lungt. Julafton slutades arbetet kl 6 och stor rengörning företogs såväl i rummen som med oss sjelfva derefter intogs den vanliga qvällsmaten och hvar och en gick till bedd somliga redo in till Carmen för att der kl 12 bevista messan jag för min del gick till bedd men låg jag länge och tänkte på Eder, på sista julen, på förflutna Jular, och undrade hvar jag nästa Jul kommer att vara så förflöt Julaftonen för mig. Juldagen bjödos peonerna på fyllda Kalkoner och en sorts mycket god puddig med mycket russin uti och en söt god sås och du kan tro det inte var små potioner, om jag säger att hvarje peon ungefär hade på sin tallrik staplat upp 1 fot högt med pudding och kalkon så tror jag mig ej säga för mycket och jag hade ej minst för min del på efterm. var jag inbjuden hos Gubben Krüger på kaffe hvilket då man hvarje dag dricker thé smakte utmärkt godt, der satt jag och språkade till qvällen om huru han firade Ju-

len i sin ungdom uti Tyskland och jag talade om hurudana Jular jag firat så förflöt tiden och då solen gick ned bjöd han på en kopp the och så var den dagen slutad. Några dagar före Julen var här theater ska´ du tro, hit kom en tysk o 2 Nordamericanare och satte uti den stora galpon upp en liten Kaspertheater och gjorde de 2 föreställningar här det var närapå detsamma som jag minnes kaspertheatern var på Djurgårdsslätten blott andra nummer men hade infödingarne här mycket roligt åt det. Nästan hvarje bref har jag något att tala om mitt helsotillstånd sedan i Lördags har jag ej kunnat arbeta ty under min högra arm just i sjelfva armhålet har jag fått en bålde men har det nu gått hål på den att jag snart kan börja igen.

Ja! kära Tuttan om du visste så varmt vi hafva nu här 40 till 44 o/o Celcius hvarje dag många dagar mer, somliga dagar när det kommer regn är det ej så varmt, för närvarande arbetas här med att bada får 10 till 14 tusen får per dag så det går ganska fort vidare arbetas här med hö ½5 om morgnarna tåga vi ut till höfälten och komma ej hem förr än solen är nere, maten kommer de ut med.

Jag har haft olika arbeten än har jag varit uppe på stackar än har jag, lassat vagnarna än har jag haft en vagn och kört hö det är det lindrigaste arbetet ty aflastningen försiggår sålunda, en stor nål stickes ned i toppen på lasset och så tryckes på en fjäder då denna nål släpper ut 2 krokar en åt hvardera sidan och så hissas medelst häst upp nära hälften af lasset så det är mycken tidbesparing och äfven mycket lättare än att med högaffeln stå och sticka upp tapp för tapp. Ja! nu min kära Tuttan har jag skrifvit om huru jag har det här i America låt se du gör mig det nöjet och skrifver ett lite bref till mig när du har tid det skulle vara mycket roligt, med helsningar till Mamma Syster Olga o Kusin Kerstin slutar jag mitt bref och sänder dig på din födelsedag de bästa välönskningar o helsningar från din broder

Juan; Starbäck

Avskrift av Jonas Starbäcks bidrag till "Slägtboken, Julen 1900", som flera olika Starbäckar har fortsatt att skriva i.

Åren 1881-1886 Bokhållare hos Grosshl J.A. Eriksson, Köping 1886 i Juli reste tills. med brodern Nils till Sydamerica, Bounes Aires, Landtbrukare der åren 1886-1889 hemkom derifrån 1889 på hösten, utan anställning tills 1 Jan 1890 då jag tillträdde Bruksbokhållareplatsen på Finnbo Bruk i Dalarne, tjenstgjorde der till 15 jan 1896 blef då befordrad till t.f. Bruksförvaltare vid Taummelsbergs Bruk i Westmanland tjenstgjorde der till i Sept 1896 då jag befordrades till Kassör vid Ferna Bruk i Westmanlands Län, tjenstgjorde der till 27 Sept 1900, erhöll derefter Kassörsplatsen å Aktiebolaget Pilsner-Bryggeriet i Stockholm Götgatan 76 B hvilken befattning tillträddes den 29 Sept. s.å. - Adressen ändrades sednare till 98 Ringvägen - AB Pilsnerbryggeriet inköptes af AB Stockholms Bryggerier år 1910? och fingo tjenstemännen räkna tjensteår från det år de började vid AB Pilsnerbryggeriet, bryggeriet som hade dålig ekonomi, och sköttes dåligt af dåvarande chefer måsste 1913 träda i likvidition, ensam med Kapten Östberg stannade jag kvar o realiserade maskiner, redskap samt bokförde dessa o förrättade bokslut deröfver vid flere tillfällen, hade derjemte hand om Bjursholm o gamla Grönvalls bokföring, 1914 var jag 2 månader på Hamburger Bryggeriet såsom vikarie för Förådsförvaltare Borglund till kl III hvarefter AB Pilsnerbryggeriets räkenskaper ordnades. Den 1 April 1915 öfverflyttades till Nürnbergs Bryggeri, som bokförare men blef min vistelse der ej långvarig ty redan 1917 lades bryggeriet ned. 1916 den 18/12 transporterades jag till Grönvalls Bryggeri som kassör o 1ste man, Bryggeriet som 1920 fick rättighet brygga pilsner ökades alltjemt och blef mitt göra oerhört mycket, fick 1921 åderförkalkning och kunde, tack vare noggrann skötsel uppehålla tjensten till 1929 då min befattning skulle delas på 2 personer 1 kamrer 1 kassör, styrelsen var nog vänlig erbjuda mig välja vilken befattning jag önskade, men valde kassörsbefattningen, ty min sjukdom skulle snart nog blifva mig för öfvermägtig, som också hände den 14 Sept 1929 då jag kom in på Sjukhus och stannade der i 4 månader, var ändå ej bra, då föreslogs mig att ta pension, som också läkare tillrådde och fick så pension fr 1 Juli 1930. Hade under sjukdomstiden sjuklön, i Maj 1927 fick guldmedalj den mindre storleken, men utbyttes denna 1931 mot den största storleken vigt 60 gram. 1925 fick jag 500 kr för 25 års tjenst. Pensionen var den högsta d.v.s. som kontorschefer fingo eller 6925 kr således en bra erkänsla för mitt 30 åriga arbete i Bryggeriernas tjenst.

Förmäld med Elna Hedvig Maria Aminoff den 21/9 1901 - dotter till f.d. Löjtnant Feodor Aminoff & hans Maka född Sewén -

Deras barn:

Carl Harald född den $\frac{24}{6}$ 1902 kl 8.45 em. Döpt den 2 Aug 1902 af Kyrkoherde Axel Elmqvist fr Gunnilbo Socken.

Faddrar:

Disponent Torsten Magnusson ej närv.
Fru Nanny Magnusson "
Notarien Berndt Aminoff närv.
Fröken Augusta Starbäck "
Löjtnant John Hallgren ej närv.
Fröken Emmy Aminoff "
Kyrkoherde Axel Elmqvist närv.

Rolf August född 5/7 1903 kl 11 em. Döpt den 24 Juli 1903 i Katarina Kyrka af Komminister Fristedt.

Faddrar:

Lektor Carl Starbäck
Löjtnant Ivar Aminoff
Fröken Olga Starbäck
Fröken Siri Aminoff

Fanny Elisabeth född 15/8 05 kl 1.45. Döpt den 22/9 05 af Kom. Herman Wodén i Katarina Kyrka kl 4.30 em.

Faddrar:

Bruksförvaltare O. Hiort af Ornäs Tumbo Socken
Doctorinnan Emmy Schmidt Köping
CevilIngeniörn Adolf Aminoff Sthlm
Fru Anna Barthelson d^{o}
Fru Hilda Aminoff d^{o}

Fanny Elisabeth afled i Sala i s.k. barnkolera den 9/6 1906 kl 10 em begrafven å Södra kyrkogården den 13/6 - grafvens nr 10034, Jordfäst af Kom. Herm Wodén.

Valborg Maria född 24/6 1907 kl 4.30 em. Döpt den ? i Sofia Kyrkan.

Faddrar:

Löjtnant Feodor Aminoff
Fru Hulda Starbäck
Ivar & Sigrid Ringström

Den 5te Februari 1910 kom Nils Gunnar kl 5.50 fm vigt 3,8 kg 6 em-6 fm. Döptes Thorsdagen den 17 Mars kl 4.30 em af Pastor Adolf Manay i Sofia Kyrka.

Faddrar: Olga Starbäck
" Augusta dº
närv.
John & Elna Harald & Rolf
& Augusta Starbäck
Emma Neisser

Den 16 Sept 1911 föddes John Birger kl 3.30 em vigt 3,60 kg kl 2-3.30 som var en Lördag. Döpt i Sofia Kyrka Tisdag den 11/6 1912 af Gustaf Fahl.

Elna & Jag ingen mer som Faddrar skrefs:

Berndt Aminoff
Amalia Schönmeijer

Orsak: dels ganska klen & på våren alla möjliga förhinder.

Tisdag den 17 Mars 1914 kom Signe Charlotta på B.B. vigt 3¼ kg kl 2-kl 6 fm. Döptes Tidsdagen den 24 Mars 1914.

Inga faddrar.

Summa 4 pojkar 2 flickor

A M E N !

[Jonas (John) Starbäck avled 25/3 1934.]